

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V spravi prejemam mesečno K 1-50

SLOVENECE

Inserati:
Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.
Poslano in rekl. notice:
enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev
Izhaja:
vsak dan, izvenoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Lepa hvala za take prijatelje!

Te dni so se v avstrijski delegaciji govorile glede na Jugoslovane zelo važne besede. Kako je načelnik S. L. S. dr. Šusteršič tudi topot začrtal program trializma, za katerega se je on svoj čas prvi v avstrijskih postavodajalnih zastopstvih jasno in odločno izrekel, nam je že znano. Veliko pozornost pa je v sedanjem zasedanju delegacije, kakor svoj čas princ Lichtenstein in grof Jaroslav Thun vzbudil tudi princ Schwarzenberg, ki je v znamenitem govoru poudaril nujno potrebo, da se Bosno v zvezi trialistiškega načrta priklonijo hrvaškimi zemljami kot tretji sestavni del avstrijske monarhije. Splošno se naglašja, da je temu govoru zato pripisovati veliko važnost, ker je princ Bedrich Schwarzenberg osební prijatelj prestolonaslednika.

To bi moralo vsakega resničnega Slovana le razveseliti. Noben resničen Slovan v Avstriji ne more ne odobravati težnje, ki jo zasleduje hrvaški narod že stoletja, noben avstrijski Slovan ne more z ozirom na jugoslovansko vprašanje stati na drugem stališču, kakor na onem, ki ga je zavzela hrvaška država v cetinjski pogodbi 1. 1527., v pragmatični sankciji leta 1712. in ki ga je sam cesar Franc Jožef izrekel v svoji prisegi leta 1867., namreč: da se imajo s Hrvaško spojití vse njene nekdanje zemlje-posestreime, to je Dalmacija, Bosna, hrvaško Primorje in Slovenija, ki po naravi tudi spada v to skupino.

Tej naravni težnji koncentracije vseh Jugoslovancev pod historično hrvaško državo se pa ne upirajo samo Nemci in Mažari, ki bi z dnem, ko se ta misel udeleži, izgubili svojo hegemonijo, tej težnji se upirajo tudi Srbi in njihov goreči prijatelj, na tolikih slovenskih kongresih pokajeni in proslavljeni gospod Kramar, najprisrčnejši prijatelj znanega slovanskega veleznaka Ivana Hribarja!

Koliko je Kramar že škodoval slovanski stvari v Avstriji, to vedo najboljše Čehi sami, ki so ga zadnji čas v kot potisnili. Kakor Ivan Hribar tako je tudi Kramar mož, ki živi edinole od velike reklame; brez nje nič ne pomeni. Njegov govor v Peterburgu in Moskvi, njegovo renominiranje z materjo Rusijo, ki je pa za avstrijske Slovane

vednole mačeha, njegove otročje simpatije do Anglije in Francije in do laških iredentarijev, sploh do vseh, ki avstrijsko monarhijo črtajo, je spravila Čeha na glas državi sovražnega elementa. Čehi so barnumbaylejsko politiko gospoda Kramara pošteno na svoji koži čutili in jo še danes čutijo. Politika gospoda Kramara in njegovega majhnega kroga gre sploh na to, da se Avstrija ne ojači; zato ti ljudje tudi vedno koketirajo z Mažari, Lahi in Srbi. Menda se jim zdi, da je za češki narod bolj koristno, če v Avstriji nikoli do konsolidiranih razmer ne pride, v čemur se pa kruto motijo. Zato pa je Kramar tudi tako velik nasprotnik Hrvatov in slovenskega ljudstva, ker se boji, da bi se Jugoslovani res v prid velemoči monarhije in v lastno korist združili.

To svoje nasprotstvo do nas je ta veliki Slovan jasno pokazal te dni v avstrijski delegaciji. Stvar je tale:

Srbi Hrvate hudo sovražijo. Zato tudi nasprotujejo združitvi Hrvatske, Dalmacije, Bosne in Slovenije v eno jugoslovansko državo. Srbi pač ne morejo gutirati te ideje, ker se boje skupine jugoslovanskih katolikov na Balkanu. Njim še zdaj rojijo po glavi Velika Srbija s kraljem Petrom Karagorgjevičem na čelu in s prostim dohodom k morju, kar hočejo doseči s pomočjo Lahov. Kako bi ta politika Hrvatov in Slovencev vrgla v žrelo njihovim najhujšim sovražnikom, Mažarom, Lahom in Nemcem, to je ravno te dni v hrvaškem saboru pri adresni debati med odobravanjem krščanske - socialnih pravašev dobro izvajal vodja Seljačke Stranke Stjepan Radić. Srbi drže odnekaj z Mažari ki hočejo, da se ločitev med Hrvati, Srbi in Slovenci po znanem geslu: Divide et impera! ohrani. Baron Burian, tisti, ki so se naši liberalci, ko ga je dr. Šusteršič tako pošteno zgrabil, tako goreče zanj potegnili, dela zdaj z vsemi silami na to, da se hrvaške težnje ne uresničijo in tako Bosna v doglednem času pade kot zrelo jabolko v mažarsko naročje. Burian si je izbral za zaveznike Srbe in gospoda Kramara, ki je šel zdaj zanj v ogenj. Srbski bos. saborski poslanci so namreč v očitnem zasedanju delegacije sklenili nedavno izjavo, v kateri se izrekajo zoper trializem in hočejo avtonomno Bosno pod dualistično monarhijo.

Da je boter tej izjavi bil baron Burian, o tem ni bilo nobenega dvoma; mož se je tudi v avstrijski delegaciji skliceval nanjo, ko je repliciral na go-

vor princa Bedricha Schwarzenberga, dr. Šusteršiča, Trešiča in drugih. Da pa bo šel za to jugoslovanskim interesom skrajno sovražno in le Nemcem in Mažarom prijačo reč v ogenj sam dr. Kramar, tega pa ni nihče pričakoval, čeprav je še vsem živo v spominu, kako se je ta mož za časa aneksije vlekel za interese kraljevine Srbije proti avstrijski monarhiji.

A Kramar je nastopil za od Buriana naročeno izjavo, on je Buriana, tega brezvestnega človeka, ki je bosansko slovansko prebivalstvo in corpore hotel prodati ogrskim judom, celo pohvalil, on je v veliko veselje barona Chiarija, kateri je svojemu veselju v svojem protitrialističnem govoru dal izraza, nastopil proti združenju hrvaških in slovenskih zemlja v posebno skupino!

Tako je zopet en veleslovan storil največjo uslugo našemu nemškemu in mažarskemu sovragu!

Dr. Kramar je v delegacijah vstal in opozoril delegate, ki vsi večalimenj s skrbjo gledajo, kako Mažari zadnje čase vse poizkušajo, da Bosno sebi priklonijo, na »državniško izjavo srbskih voditeljev v bosenskem saboru«, povzdigoval Buriana, češ, da je »šele on v Bosni začel s pravim zistemom« in se postavil na protitrialistično protihrvaško in protislovensko stališče, kakor to prija nemškemu nacionalcem in Mažarom.

Mi smo že zabeležili, kakšen odgovor je dr. Kramar za to takoj pri priči dobil od dr. Šusteršiča, ki je omenjeno srbsko resolucijo označil za naperjeno proti državnemu pripadništvu Bosne k hrvaški kraljevini in pokazal, kako ta resolucija čisto odgovarja intencijam politike gospoda Buriana. Zelo značilno pa je tudi, da se je vzdignil poslanec Tresić - Pavišić, ki ni bil nikdar naš prijatelj in je svoj čas z velikim navdušenjem podpiral reško resolucijo, ter ostro zavrnil dr. Kramara, češ, da po taki izjavi sploh dvomi o resnosti njegove politike. Izborna pa je Kramara tudi češki princ Schwarzenberg zavrnil, ki je dejal, da je jako značilno, kako dr. Kramar ljubi Srbe, zapostavlja pa Hrvate, ki so tudi Slovani, ali nam toliko bližji, ker biva-jo vsi v naši monarhiji . . . S tem je gotovo, kar se tiče motivov ljubezni gospoda Kramara do Srbov, zadel želbel na glavo.

Nočem več veliko besedi izgublja-ti. Gospod Kramar je pač liberalec, ki mu združenje katoliških jugoslovanskih narodov ne diši, čeprav bi bilo

slovanski stvari v Avstriji s tem pomagano do zmage in v največjo korist Čehom samim. Da bi ti »Vseslovani« to saj odkrito povedali, toda vsi ti Kramari in Hribarji se skrivajo za votlimi frazami, s katerimi hočejo slepiti slovansko javnost, kakor da bi oni ne imeli drugih interesov kakor dobrobit vseh Slovanov v Avstriji, Evropi in sploh na celém svetu. No za take slovanske prijatelje kakor so Kramar, Burian in tretje peresce v tej deteljici, Ivan Hribar se prav lepo zahvaljujemo. Kramarjeve slovanske tirade nam toliko pomagajo kakor govor po naravi njemu podobnega ameriškega eksprezidenta Theodora Roosevelta na univerzi v Budimpešti. Svoje cilje bomo brez teh ljudi dosegli in Bog nas takih prijateljev varuj zdaj in za bodoče! Tako bodi.

Poglavje o narodno-obrambnem delu.

Veselo znamenje je, da se je začelo širiti zanimanje in razumevanje narodno-obrambnega dela med najširšimi vrstami. V tem vidim vrhunec našega narodnega razvoja. Doslej nam je šlo za to, da bi dosegli narodno samostojnost na vseh poljih, bodisi na kulturnem, političnem, gospodarskem itd. Razume se, da še dolgo nismo tam, kjer bi morali biti in da še moramo zidati dolgo dalje tam, kjer smo začeli. In že stoji pred nami nova naloga. Delati moramo na to, da ostane vsak naš posamezni človek ud našega naroda, da se nam v bodočnosti ne izgubi iz našega narodnega organizma niti najmanjši del. Raznarodovanje se more vršiti in se vrši predvsem na meji in v manjšinah in zato mora stati bramba teh na prvem mestu.

Da bi bilo manjšinjsko vprašanje rešeno, moramo doseči, da bode vsak Slovenec do te mere narodno zaveden, da bi niti ne bilo možno misliti na njegov odpad od narodne celote in bi ga ne premočil noben pritisk, niti gmotni, duševni ali moralni. To je naš ideal, do njega je še vsekakor daleč, treba bo še mnogo dela in truda.

Na prvo mesto torej stavim, in to po vsej pravici, velepomembno delo, buditi v ljudstvu narodno zavest. To je obenem glavna in prva naloga »Slovenske Straže« in naših prosvetnih društev. Ljudsko štetje bi izpadlo drugače, različne volitve bi imele popolnoma drugačen izid, ko bi bilo naše

LISTEK.

Šejkova hči.

Na skrajni vojaški postojanki El Manzur je vladala med Španci precejšna razburjenost, ker je dospela zjutraj neka karavana, ki so jo napadli kabilski rodovi.

S skrbjo na obrazu je zrl polkovnik skozi okna svoje pisarne, ki je bila na skrajnem koncu utrdbe, obrnjena proti gorovju Gurugu, kjer so gospodovali najdivjejši rodovi Kabilov. Potem je poklical vojaka, ki je imel nekaj opraviti na dvorišču utrdbe. Kmalu je stal pred njim.

»Poklič mi poročnika straže,« naročil je polkovnik. »Reci mu, da ga prosim, naj hitro pride.«

De Ferry je prišel ravno od patroliranja k poveljniku, ki je zopet poln skrbi zrl na bližnje gorovje.

»Želite gospod polkovnik?« vprašal je častnik.

»Ah, tu ste že. Prosim vzemite si prostor.« Razprostrl je pred častnikom zemljevid ter skušal govoriti mirno: »Marokanci nas hočejo zaplesti v presneto kočljivo stvar. Tudi ako so poročila pretirana, ne moremo vedeti, kaj

tiči zadaj. Prisiljen sem, poslati vas na poizvedovanje.«

De Ferry se je molče priklonil.

»Dati vam morem samo dva jezdeca s seboj,« nadaljeval je polkovnik, »ker je don Ramon odšel včeraj z večjim oddelkom v Melilo in moram biti tukaj pripravljen na vse slučaje. Vzemite s seboj Benita in Juana. Oba sta izkušena. Ako mogoče, dobite stik s šejkom Atmanom bu Diba, ki tabori navadno v pokrajini med velikim Karavansejem in zahodnimi gorami pogorja Gurugu. Od njega boste zvedeli namere ostalih rodov. Saj veste, jasna in točna poročila.«

Migljaj z roko in častnik je odšel.

V hodniku poslopja je De Ferry postal trenotek. Povelje je bilo zanj primerno, toda kratak čas, ki ga je imel na razpolago . . .

»Ah, kaj,« zacepetal je z nogo, da so zavzele ostroge, »bo že šlo«. In mirno ter stvarno je sporočil obema vojakoma potrebna povelja.

Prvi jutranji mrak je odkril trem jezdecem razvaline iz pradohe pogorja Gurudu, neskončno enakomernost skalnatih pobočij, na katerih je le tu ali tam rastle pest napol ovenelih travnatih bilk. De Ferry je svoja spremljevalca dobro opremil z vsem potrebnim in vsi trije so se pripravljali h kratke-

mu odmoru, kajti bili so že nekaj ur v sedlu. Častnik si je ogledoval okolico z nekega višjega mesta z dalnogledom. Videli pa ni ničesar razen pustih skal. Videli niso sploh še nobenega bitja in to jih je napolnilo s skrbjo, ker je bilo to znamenje, da so se Kabilí umaknili v gorovje na podlagi kakega skupnega načrta, kar gotovo ni mirovno znamenje.

De Ferry je sedel na odeji, ki mu jo je položil Benito preko skale ter je hotel napraviti malo risbo. Naenkrat se je čul izza skalovja pok; kroglija je udarila v tla poleg častnika. Odskočili so drobci zemlje, iz gorovja se je čul odmev.

»Na konje!« zavpil je poročnik, ki je takoj spoznal, za kaj se gre.

Toda zopet je počilo na oni strani; petkrat, šestkrat. Sedaj kroglije niso zgrešile; Benito in tudi Juan sta se zgrudila z vsklikom na tla. Tudi De Ferry je začutil neko skelečo bolečino, trenotek se je opotekal, zagrabil je v zrak, tu je občutil uzde svojega konja. Upri se je v konja ter ga s težavo zasedel. Zvesta žival je odhitela sama od sebe proč. Še parkrat je počilo za njim, potem je bilo tiho. Samo topot konjevih kopit je odmeval od skalovja.

Krčevito se je držal De Ferry grive svojega konja, ki je drvil v puščavo,

sledeč le svojemu instinktu. Neusmiljeno je peklo žareče solnce na skalovje. Kakor v sanjah so hitele daljne in bližnje slike mimo ranjenega jezdeca dalje. Potem je občutil žejo. S težavo je potipal ob torbi pri sedlu, kjer je bila pritrjena cev z vodo in še težje jo je odvezal in privzdignil k ustom. Toda o groza — kroglija je cev prevrtala in dragocena snov se je zlila že prej na sovražna tla. Čutil je, kako mu vedno bolj gineva zavest. Kakor meglja se mu je vleglo na oči in kakor iz daljave je čul topot kopit svojega konja. Potem je bilo vse tiho.

Ko se je De Ferry zopet zavedel, ozrl se je začudeno okoli sebe. Glavo je imel vso vročo in bolečo. Počasi se je dvignil; ležal je v šotoru. Okoli njega so bile razprostrte orientalske preproge in zaboji, na katerih je mehko ležal. Toda, kako je došel semkaj? In ko je o tem razmišljal, se je spomnil, kaj se je vse zgodilo. Videl je, kako je jezdit skozi kamnito, tiho puščavo, dokler — dokler — — —

Previdno se je razgrnila odprtina v šotoru in v odprtini se je pojavil previdno rjavkast obraz — deklice. Črni lasje so ji viseli razprostrti preko ramen, in komaj je zagledala častnika sedeti, ko je tudi že skočila notri brzih nog.

ljudstvo narodno zavedno. Toda to delo se ne sme omejiti na mejo in na manjšino, tukaj začetni, bi bilo zamujeno. Znano je, da se naše ljudstvo mnogo izseljuje. Izseljenci, ki prihajajo v tuje kraje, morajo biti narodno zavedni in čisti značaji, potem se nam ne izgube. Zato je treba začeti s tem delom v sredini, na meji in v manjšinah pa nadaljevati in stopnjevati. Zato je treba doseči, da bo cela domovina preprežena z ognjišči tega delovanja, s podružnicami »Slov. Straže«. In v repertoarjih naših predavanj naj se ponavljajo vedno in vedno temata, ki bodo vzbujala v našem ljudstvu narodno zavest. Tako naj vrše podružnice predvsem v svojem okolišu probujevalno in vzgojevalno delo, drugič pa naj podpirajo »Slovensko Stražo« z denarno podporo v njenem obrambnem delu.

Naše ljudstvo še drvi vedno v tujino, na Štajerskem v Maribor in Gradec ter v zgornještajerske industrijske kraje, mnogo jih gre na Dunaj in na Nemško, na Kranjskem in Primorskem vleče zopet Trst. V vseh teh krajih je skrajno težavno in skoraj nemogoče imeti v evidenci vse naše ljudi in jih vzdržati v zvezi s slovenskim življenjem. V takih krajih je ustanovitev podružnic »Slovenske Straže«, če je količnik možno, naša prva naloga. Domače podružnice bi morale vedeti za vsakega, ki gre v tujino in stopiti takoj v stik s tamošnjo podružnico, katere naloga bi bila, navezati stike z vsemi temi izseljenci ter jih uvesti v slovensko družbo. Dokler še teh podružnic ni, lahko vrše to delo naša že obstoječa društva v teh mestih, da bo enkrat konec tistemu žalostnemu pojavu, da je našemu človeku slovensčina prenzika, kakor hitro pogleda malo med Nemce ali Lahe.

Predvsem je potrebno, da so vsi ljudje, ki zavzemajo v različnih podružnicah v resnici zelo odgovorno mesto, da so vzorni ter glede na karakter čisti v vsakem oziru. Kajti, če vidimo spas našega ljudstva v navedenosti, in to je jasno, morajo biti voditelji pač pravi kristali.

Glede našega šolstva se je pisalo že mnogo. Naš ideal, ki ga moramo doseči, je, da pohaja slovenski otrok slovensko šolo, kjer se vzgaja v slovenskem duhu. Glede naših zasebnih šol, ki pomenijo ogromni narodni davek, pa je najboljši češki pravec, zahtevati povsod, kjer se našteje skozi pet let povprečno po 40 učencev javno šolo. Zasebne šole naj bodo samo predprilava za javno.

Veliko važnost je pokladati tudi na gospodarsko delo. Treba je slovenske industrije in trgovstva, proti germanizirajočim podjetjem je treba postaviti domače, delavec mora postati kolikor možno neodvisen od delodajalca in zato je treba rešiti predvsem stanovanjsko vprašanje.

Dalje je treba posvetiti vso pozornost prehodu posesti iz slovenskih v nemške ali laške roke in naopak. Zlasti bi trebalo poznati do podrobnosti vse osebne in imovinske razmere na meji. V vseh teh občinah bi morala imeti »Slovenska Straža« enega ali več zaupnikov. Zaupniki bi izdelali natančen kataster oseb in imovine, ki bi

ga imela na razpolago »Slov. Straža«, da bi poznala vse osebne, imovinske in navedne razmere na slovenski in nemški, oziroma laški strani. Nadalje bi javili zaupniki »Slovenske Straže« vsako nameravano izprembo posesti. »Slovenska Straža« sama pa bi morala stati v zvezi z denarnimi zavodi, ki bi, zavedajoč se velikega pomena reševanja slovenske posesti, pomagali, da ostane slovenska zemlja v slovenskih rokah in da se po možnosti razširja slovenska posest, kjer se je morala umakniti.

Predpogoj za uspešno delovanje pa je natančno in vsestransko poznanje celega ozemlja, na katerem se vrši narodnostni boj, vseh mej in manjšin. Treba je zbrati ves material, kar se seveda naj ne vrši javno po časopisih. Pač pa je potrebno v časnikih informativno delovanje, deloma da se vzbuja zanimanje v javnosti in se stopnjuje s tem narodna poštvalnost, deloma da se vzgajajo tem potom narodno-obrambni in manjšinski delavci, ki nam jih je krvavo treba.

Izpremema društvenega zakona.

Ko se snide prihodnjo sredo zopet državni zbor, bo prva točka dnevnega reda razprava o nekaterih izpremembah društvenega zakona iz leta 1867. Člen 12. državnih osnovnih postav sicer izraža, da ima vsak avstrijski državljani pravico, snovati društva, a društveni zakon vtesnjuje to pravico z raznimi policijskimi odredbami, zlasti kjer se tiče političnih društev. Zakonu se pozna, da je nastal v dobi, ki je sledila neposredno policijski državi.

Od leta 1867. so se politične razmere temeljito izpremenile. Privilegiranemu parlamentu je sledil parlament, izšel iz splošne in enake volivne pravice. Zanimanje za javnost, za državo je postalo splošno. Pred 42 leti sta vodila javno mnenje meščan in inteligent, danes ju dosegata ali celo nadkrilujeta v živahnosti, s katero se obravnavajo politična vprašanja, delavec in kmet.

Izpremenilo se je zlasti tudi stališče ženstva v državnem življenju. Prodiranje industrije in trgovine je povzročilo, da se vedno več ženstva gospodarsko osamosvoji. V Nemčiji si išče nad četrtinko vsega ženstva samostojno svojega kruha. Pri nas ni mnogo drugače. Ni čuda, da to gospodarsko samosvoje ženstvo vedno bolj dviga svoj glas za politične pravice, zlasti za volivno pravico. Krivično je bilo torej brez dvoma doslej, da je bilo ženstvo izključeno od članstva političnih društev.

Ako je celo Nemčija, v kateri je moč policije od nekdanje še bolj v cvetu kot pri nas, leta 1908. sprejela za celo državo modern društveni zakon, ji naj sledi sedaj tudi naša država, ki itak caplja ponavadi s svojo zakonodajo za nemškim vzgledom. Pred poldrugim letom je stavil Pernerstorfer v državnem zboru predlog, naj se razlika med političnimi in drugimi društvi sploh odpravi. Ustavni odsek, ki se je posvetoval o tem predlogu, si sicer ni upal biti tako radikalen, vendar pa predlaga izpremembe, ki bodo olaj-

šale neprimerno delovanje političnih društev, ki naj še ostanejo kot posebna kategorija poleg drugih društev. Izpremeni se naj zlasti sledeče:

1. Kakor daje novi društveni zakon za Nemčijo ženskam pravico, da smejo biti članice političnih društev, tako se naj v § 30. sedanjega zakona črta določilo, da se ženske ne smejo sprejemati v politična društva. Inozemci ostanejo seveda izključeni prejkoslej iz političnih društev. Za mladostne, za katere je veljalo doslej isto določilo, naj se določi, da osebe, ki so stare manj kot 21 let, ne morejo biti člani političnih društev.

2. Doslej odbor političnih društev ni smel šteti več kot 10 odbornikov. To naravnost smešno določilo je bilo v praksi brez veljave, ker si je vsako društvo lahko pomagalo na ta način, da si je privzelo v odbor zaupnikov, kolikor je hotelo. Zato predlaga ustavni odsek, da se naj ta § 31. črta.

3. Nepotrebno in sila sitno, zlasti če so hoteli vladni organi nagajati, je bilo doslej določilo, da so politična društva zavezana, svoje nove člane redoma sproti naznanjati politični oblasti in ji vsako leto predlagati seznam vseh članov. Imamo danes politična društva, ki so sila razširjena in štejejo na tisoče članov. Za te je naravnost nemogoče, izvrševati to zakonito zahtevo ali so pa v vedni nevarnosti, da jih vlada razpusti, kadar jih hoče. Zato predlaga odsek, da se naj § 32. odslej glasi: »Politična društva so zavezana, določiti oblasti na zahtevo predložiti tekom 8 dni seznam svojih članov.«

4. Političnim društvom je bilo doslej prepovedano, snovati podružnice in se med seboj vezati. To določilo je zastarelo, ker pač ni pravega razloga za to, da zakonito dovoljena društva ne bi smela imeti svojih skupin po posameznih krajih in se ne združevati za skupno politično delo. Po zaupnikih pa so itak politična društva že doslej lahko snovala podružnice. Takisto pa je tudi brezpredmetno določilo, da ne sme biti nihče odbornik več političnih društev. Zato je popolnoma umestno, da predlaga odsek črtanje vsega § 33.

5. Da odpade § 34., s katerim je prepovedano, nositi društvene znake, je za našo dobo samoobsebi umestno.

Vlada se sicer ne protivi tem izpremembam, vendar se je pa izjavila, da misli v kratkem predložiti celoten predelan društveni zakon. Nasproti tej izjavi je poročevalec Pernerstorfer v zadnji seji državnega zbora popolnoma pravilno povdarjal, da je to namero vlade le pozdraviti z veseljem, da pa to ne izključuje nujnih izprememb društvenega zakona, ki se lahko hitro izvrše in ki bo zanje velika večina državnega zbora, dočim so pota novih zakonov v sedanjih parlamentarnih razmerah, kakor pričajo izkušnje, dolga in opolzka.

Sluge na ljubljanskem magistratu.

O magistratnih slugah dostavljavcih se nam zopet poroča: »Včeraj ste dobro opisali in meni znane razmere na ljubljanskem rotovžu magistratnih slug dostavljavcev. Res imajo ti reveži

tako službo, da so prav res vredni pomilovanja. Magistratne ure so od 8 do 2. ure popoldne, a ta urovnika se ve za tiste sluge, ki so pridejeni eks, e tu in ki morajo dostavljati razne vloge. Včasih slugam ni bilo treba snajti pisaren in kuriti peči. A pozneje so slugam raznašalcem naložili to delo, ne da bi jim bili nakazali kako nagrado. Ob 6. zjutraj mora biti že sluga na rotovžu, da pospravi odkazane mu pisarne in da zakuri peči. Pri tem delu se seveda zamaže in v pisarni se ne more tako osnažiti kakor bi sam rad, ker zna, da mora čedno izgledati, ko dostavlja uradom in strankam vloge. Ob 8. zjutraj mora že pričeti dostavljati, dostavlja navadno, dokler je dan in siveč, da more zmagati nakazano m delo. Celotno mesto je giede na dostavljanje razdeljeno v štiri rajone, ki so zelo obširni. Vsak sluga mora dostavljati v enem rajonu. Rajoni so tako-le porazdeljeni: Ves dvorski okraj, Trnovo do Kongresnega trga tvorijo en rajon, druga sega od Kongresnega trga do severne mestne meje, od šentpeterskega rajona ga deli Kolodvorska ulica. St. Peterski rajon se razteza od Kolodvorske ulice doli do Dolenjske železnice na levem bregu Ljubljanske, notranji mestni okraj pa obsega vse mesto ob desnem bregu Ljubljanske: od Rakovnika do poljanske mitnice. Utrujen ti je sluga dostavljavec že zjutraj, potem pa mora še cel dan letati po svojem rajonu. Gotovo to delo ni tako, da bi ga kdo mogel zavidati, osobito še, ker je treba dostikrat požreti kako neprijetno od vznevoljenih strank. A najbolj peče sluge dostavljavce snajenje pisaren in kurenje peči. To je žensko delo. Meni da bi rotovž ne šel v konkurz, kakor je šla »Glavna«, če bi se to delo poverilo ženskam, kar je že včeraj priporočal Vaš list. Res je, da so prejšnji gospodarji slabo plačali zvestobo svojim zvestim slugom. Delati so morali kakor dela črna živina in bili so, ker so to morali biti, njih najboljši in najcenejši agitatorji. Gorje slugi, če si šel kaj prosit k prevzvišenemu »Njemu«. Obzmerjan je bil, da bi ga ne bil pes povohal, če mu nisi stal k obrazu. Za pospravljanje pisaren in kurenje peči je pozabil dati slugam kako nagrado, dasi dobi nagrado letnih 120 kron jetničar Pirh, ki mora pospravljati posvetovalnico, dvorano, gremialno posvetovalnico in ječo in gospod Zancek celo 200 kron za pospravljanje županova sobe, tajništva in Vončinovih uradnih prostorov. Nihče se temu ne čudi. Saj vse zna, kako je bilo. Sluge dostavljavci niso nikdar smatrali, da so mogočnejši kakor uradniki in zato tudi niso nabirali pošt, kakor n. pr. Zancek, ki ti je, kadar je bil dobre volje, stopil k uradniku, ga podomače ljubko potapljal po rami in mu rekel: »Ti, oficial, kaj pa je kaj novega.« Tako je bilo! Zdaj ni več tako in upamo, da se nikdar več ne povrnejo tisti časi, ko si bil očrtnjen na višjih mestih, da sam nisi znal zakaj in kdo da te je očrnil. Sluge znajo, kako da je poskrbela toliko obrekovana S. L. S. za svoje uslužbenke pri deželnem odboru. Znajo tudi, da tam ne velja nikaka protekcija, marveč zvesto izvrševanje službenih dolžnosti. Pri deželnem odboru ni nobenega Zanceka, a tudi nobenih pre-

»Mirno, senor,« je zašepetala, »Alah te hoče rešiti, toda ti moraš počivati.«

»Kako sem prišel semkaj?« vprašal je tiho De Ferry in se vlegel vboglivo v blazine.

»Jutri,« zašepetala je v odgovor. »Ako Alah hoče, ti bom povedala.«

Postavila je velik prsten vrč ob njegovem ležišču ter odhitela hitro iz šotora.

De Ferry pa je ležal v blazinah kot v blaženih sanjah. Napol speč, napol bedoč. Skozi šotorovo steno je čul zunaj topot konj in rožljanje orožja. Začul je glasen, poveljujoč glas; kmalu mu je bil jasen ves položaj.

Med tem ko je ležal tu v brezdelju, vjetnik Mavrov, so se ti pripravljali, da napadejo Špance. Šinil mu je tok krvi v lice in po vsem telesu in vnovič se je skušal dvigniti. Toda brez moči je padel nazaj; a miru ni našel. Najdivnejši prizori so se mu pojavljali v možganih, stokal in valjal se je po blazinah ter mislil, kako bi našel rešitev iz svojega položaja.

Razburjenega, v velikih dušnih mukah, ga je našla drugo jutro Fatma, šejkova hči.

»Zakaj nisi storil tega, kar sem ti rekla, senor?« vprašala ga je očitalje.

»Zakaj?« odgovoril je De Ferry z razburjenim glasom. »Ker sem tukaj jetnik brez moči, ter moram poslušati, kako si pripravljajo vaši vojskaki orožje za boj proti nam.«

»Ali moreš spremeniti, ako je taka

volja Alaha? In ali so mogoče prenehali naši ljudje ropotati, ko si se ti razburjal?« besedičila je dekle naivno dalje s popolnoma resnim obrazom.

»Ne to,« odgovoril je De Ferry tišje. »Ali pa morem mirno ležati, kadar so moji bratje v nevarnosti? Razumeš li, dekle, kako krvavi vojakovo srce, kadar je pohabljen njegov roka ter mora le iz dalje poslušati bojni hrup?«

Tiho je zrla Fatma v nemirno lice častnika, v katerem se je zrcalilo vse razburjenje.

»Mogoče bi bila ravno taka, kot si ti, ako bi bila možki,« rekla je potem; »toda Alah me je naredil za žensko; in jaz ne ljubim vojne. Ljubim le sveže studence puščave, kjer cveto rajske cvetlice in lepe mehke preproge, ki mi jih daruje oče. In —«

Utihnila je in se ozrla na vhod v šotor, ki ga je majal lahek veter.

De Ferry jo je poslušal smehtlajaje. Vsa nevolja mu je izginila pri tem pogovoru. Prijel za rjavo roko deklice in vprašal mehko:

»In kaj ljubi še Fatma?«

Lahka rdečica je švignila preko žametne rjavkaste kože. Počasi je odtegnila De Ferryju roko, vstala in šla ven. Pri vходу je obstala in se ozrla.

»Ostani,« prosil je mladi častnik smehtlajaje ter iztegnil roko, da bi jo privabil nazaj.

»Pridem zopet,« zašepetala je deklica in De Ferry je ostal sam.

Vsa nevolja ga je minula in lotilo se ga je nekako dušno zadovoljstvo.

Štel je ure, dokler bi mogel zopet videti deklico. Slika domovne je obledevala pred prijazno cvetko puščave. In še v sanjah je videl klečati lepo postavbo deklice ob svojem ležišču, kako je hladila njegovo vroče čelo. Nežno je prijel za roko; tu se je zbudil in poleg njega je sedela Fatma, ki je čakala, kdaj se zbudi. Poleg nje pa je stala na tleh plitva posoda z medom in sirom ter vrč mleka.

»O Solejka, boginja luči je bdela ob mojem ležišču,« pozdravil je bolnik deklet ter jo toplo pogledal.

»Ne primerjaj ljudi z bogovi, senor,« je odvrnila, »ker Alah kaj takega zameri svojim otrokom. In jaz hočem, da bi ti bil naklonjen še mnogo let.«

»Brez tebe bi bila Alahova dobrota le nepopolna,« šepetal je De Ferry s strastnim, trepetajočim glasom. Prijel jo je za roko ter nadaljeval: »Pojdi z menoj v mojo domovino in bodi Fatma moja žena. Tudi tvoji pradedje so stanovali v naši deželi in še sedaj stoji tam mnogo gradov in templjev starih Mavrov. Tudi pri nas so oranžni in datljevi gozdovi... Hočeš li?«

S povešenimi očmi je poslušala vabljive besede; lice se je zrcalilo sreče kot malemu igrajočemu se otroku. Toda videl se ji je dvom v duši.

»In koliko žen ima tvoj harem, senor?« vprašala je strahoma.

»Nimam nobenega harema in tudi ne žen. Imam samo eno ljubljeno in to si ti, Fatma,« šepetal je De Ferry in globoko pogledal v temne oči.

»Jaz sama?«

»Da ti, in če hočeš tudi moja edina ljubljena žena.«

»Sama tvoja žena? In da bi bila sama tvoja? Ali ima tvoja duša dovolj užitka v moji?« burno ga je objela in skrila je obraz v blazine. Solze sreče so ji polzele iz oči.

Polagoma se je umirila. Nenadoma se je nato dvignila kvišku ter poslušala, kaj se godi zunaj.

»Tamkaj nekdo gre,« je šepetala, »moram oditi.«

Brih nog je odhitela venkaj.

De Ferry se je zgrudil nazaj v blazine in zaprl oči, da bi lažje obdržal njeno sliko v spominu.

Bilo je že pozno v noči, ko je prišla zopet Fatma v šotor ter ga zbudila.

»Pojdi,« rekla je, »zunaj čakajo konji.«

Prijela ga je za roke, pomagala mu, da se je dvignil kvišku ter ga vedla počasi ven iz šotora. Bila je zunaj bajna noč, kakršne so samo v puščavi, s svojimi magičnimi bleski zvezd. Tiho in polagoma sta korakala ob vrsti šotorov, pri čemur se je Ferry opiral na dekle. Sempatje se je pokazal izpod šotora kak pes, a pomirila ga je Fatma. Dalje zadaj so meketale ovce in mukalo govedo. Pri nekem kamnitem studencu sta bila privezana ob datljevo drevo dva konja. De Ferry se je ravnokar trudil splezati na konja, ko se je začelo iz tabora ostro povelje. Takoj je vse oživel.

teracij. Uredila je S. L. S., ko je zavzela gospodarstvo dežele v roko, takoj nobel službeno razmerje svojih uslužbencev in se pri tem ni ozirala zgolj na velike, marveč kot ljudska stranka tudi na male ljudi. Prav gotovo in brez vsakega dvoma je, da bo napravila prejaliste tudi na ljubljanskem rotovžu S. L. S. red, kakor ga je napravila v deželi. Tisti časi so minuli, ko smo Ljubljančani slepo verovali, kar so čivkali o »klerikalnih« liberalni generali in frajtriji. Ljubljančani smo se naučili, da sami presojava, kje da sta resnica in pravica, kje pa da vlada hinavščina in oholo mogočnjaštvo nasproti malim ljudem!

Tedenski pregled.

Italijani praznujejo letos 50 let, odkar so se združili v enotno državo. Nemški cesar, na katerega so liberalni in svobodomiselní časniki vplivali, naj se slavlja udeleži, ne bo šel v Rim, ker bi njegova navzočnost v Rimu žalila papeža. — Na izrednem obnem zboru »Glavne posojilnice« v Ljubljani je povedal likvidator, da so od početka vse bilance falzificirali, drug govornik pa je povedal, da so v posojilnici sleparili vsa leta. — Drugi gospodinjski tečaj se j. 18. februarja otvoril v Dobrepoljah. Udeležuje se ga 18 deklet. — Pri volitvi v odbor bolniške blagajne v tobačni tovarni so v ponedeljek zmagali kandidati in kandidatkinje slov. kršč.-soc. delavstva, ki so dobili od 1642 do 1679 glasov. Socialni demokratje pa so dobile od 373 do 380 glasov. — V letu 1910. je bilo v Ljubljani 275 društev, ki so imela 111.992 članov. Slovenskih društev je bilo 229 s 105.956 člani. Nemških društev je bilo 46 s 6037 člani. — Zadnje nedeljo je razsajal po Ljubljani in okolici hud vihar, ki je naredil precej škode. Spremljala sta ga grom in blisk. — Iz dosedaj znanih izidov ljudskega štetja se razvidi, da kmečko prebivalstvo povsod nazaraduje. — Iz Pariza je došla nova moda, ki predpisuje ženskam, da morajo nositi hlače, kakor je to že nekaj let navada v Ameriki. — V avstrijski delegaciji je dr. Susteršič govoril 25. februarja o našem razmerju do Italije in o stališču katoličanov glede Svete Stolice. Italija nima vzroka pritoževati se zoper Avstrijo, saj Laška ne more najti prijatelja, ki bi ji več ponudil kakor Avstrija, pod pogojem, da pusti Laška naše ozemlje popolnoma nedotaknjeno. Glede rimskega vprašanja je pa Lahe spomnil na to, da še ni rešeno, naj liberalni listi pišejo kar hočejo. — Francoski minister Briand je odstopil. Socialisti in framasoni so mislili, da bo Briand uničil zadnje ostanke redovniških šol in nadaljeval zatiranje katoličanov. Ker tega ni hotel, so mu republikanski demokrati in radikalci nagajali tako, da je končno odstopil. — Avstrijski državni zbor je 26. februarja t. l. obhajal petdesetletnico svojega obstanka. Prvič ga je cesar sklical dne 26. februarja leta 1861. — C. kr. državno železniško ravnanstvo v Trstu bo otvorilo v Gorici, Pulju, na Jesenicah, v Bistrici in na Bledu kolodvorske knjigarnice. — Ustanovili so v Ljubljani v ponedeljek za Kranjsko podružnico društva avstrijskega srebrnega križa v pomoč povračajočim se rezervistom, na Kranjskem rojenim. Društvo preskrbi delo, dá časno podporo, tudi bolniško podporo in omo-

gdi, da rezervist ustanovi samostojno delavno podjetje. — Iz Tirolske, Predarliske in Bavarske prihajajo poročila o snežnih zametih, viharjih in plazovih. — Na Dunaju so imeli pustno nedeljo tisoč porok.

Zoper izlam, religijo Mohamedancev, so se uprli Arabci in hočejo streti njegovo moč. Nevarno ustaško gibanje Arabcev si bo priborilo svobodo in se bodo Arabci ločili od carigradskega kalifata in si ustanovili svojega. — Katoliške nepolične organizacije na Češkem bodo v naprej nosile ime: Katoliška Unija. — Na brijunskih otokih otvorijo zverinjak. Z delom so že začeli. — V Ljubljani je 1863 hiš. Civilnih prebivalcev je 38.661, vojaških pa 3066. Moških je 20.493, žensk pa 21.234. Rimskih katoličanov je 41.739, evangeličev 365. Slovenski občevalni jezik je napovedalo 33.846 prebivalcev, 5950 pa nemški. — Deželni tečaj za zidarstvo mojstre, ki se hočejo izvežbati v novodobni gradnji hlevov, se vrši dne 20., 21. in 22. marca v deželnem dvorcu v sobi št. 122. — Stolp sv. Marka v Benetkah, ki se je podrl 14. julija predlanskega leta, je popravljen in ga bodo na isti dan, ko se je podrl, izročili zopet svojemu namenu. — Novi tržaški škof dr. A. Karlin bo posvečen 19. marca, na praznik sv. Jožefa v stolni cerkvi sv. Justa v Trstu. — Poslanska zbornica na Dunaju ima prvo prihodnjo sejo 8. marca.

Godovi prihodnjega tedna:

Nedelja, 5. sušca: 1. postna. Agapeta s tov., muč.
Ponedeljek, 6. sušca: Fridolin, opat, Viktorin, Katarina B.
Torek, 7. sušca: Tomaž Akvinčan, cerkveni učenik.
Sreda, 8. sušca: † Kvatre. Janez od Boga, spoznavalec.
Četrtek, 9. sušca: Frančiška Rim., vd., Gregor od N.
Petek, 10. sušca: † Kvatre. 40 mučenec.
Sobota, 11. sušca: † Kvatre. Heraklij, mučenec.

Jeseniške novice.

J Občni zbor prvega delavskega konsumnega društva se je izvršil preteklo nedeljo v najlepšem redu. Nekaj rdečih nergačev, ki so prejšnja leta hoteli na občnih zbora zgarariti, se je vpisalo v rdeči konsum, in tako je ustrezno nam in onim. Računski zaključek je kljub temu pokazal za 89 tisoč kron več prometa, nego prejšnje leto, tako da je imelo društvo prometa 314.290 K 81 vin. Čistega dobička izkazuje bilanca za leto 1910 11.648 K 3 v, od katerega se okroglo 8000 K razdeli med člane kot dividenda, drugo pa se pripiše rezervnemu zakladu. Tako ima naše delavstvo v konsumnem društvu naravnost vzorno gospodarsko organizacijo. Le skupaj in naprej za gospodarsko samoosvojitve delavstva!

J Jeseniško okrožje telovadnih odsekov »Orel« vabi k predstavi, ki jo priredi jutri, v nedeljo ob pol osmi uri zvečer v »Delavskem Domu« na Savi. Vprizori se »Tihotapec«, narodna igra v petih dejanjih, ki jo je po Jurčiču priredil gospod Fr. Ks. Steržaj. Pri predstavi sodeluje orkester Katoliškega delavskega društva. Vstopnina navadna. Do svidenja pri poučni zabavi! Popoldne pred predstavo je občni zbor jeseniškega okrožja.

J Nov red je ustanovil na Savi neki majhen gospod, ki pa se šteje za velikega, namreč red malih kapucinov z nuno pod pazduho. Imenovani gospod sam se je pokazal na pustni torek v novi spokorni obleki, namreč v kapucinskem habitu z dolgo sivo brado in štrikom okrog pasu, pod pazduho pa je po raznih gostilnah vodil — nuno! Najzanimivejša pa je to, da zvečer kapucin ni mogel domu v hišo. Samostanski brat Martin, ki je večna vrata zapiral, je namreč pozabil ključ ven potegniti in tako mali kapucin ni mogel svojega ključa vtakniti v ključavnico. Prav milo je klical pod samostanskim zidovjem ter metal kamenje v okna, da bi domače vzbudil. Takrat pa je sklenil, da se raditega pritoži na višje mesto, sam pa da izstopi iz svojega reda. In res smo na pekelnico zopet videli malega piccola v navadni obleki, mesto kapucinskega habita pa je imel orjaškega mačka. In tako se je kapucin prepričal, da je nevarno smetišči cerkvene redove, četudi se prištevajo med predpustne norce. Gospodom uradnikom pa čestitamo na kapucinskem kolegu!

J Predpust se je na Jesenicah žalostno končal. Ne vemo, ali je ljudem draginja izpipala več novcev iz žepa, ali predpustni bali. Menimo, da poslednji. Balov je bilo na izbero. Nekateri so jo kar na misijonsko udarili ter tiskali na svoja vabila: »Duša krščanska, sedaj se potrujdi, pustne nedelje nikar ne zamudi!« Zato so se pa prav pred Višnjarjevo gostilno na pustni večer prav pošteno stegli občinskega redarja napadli, tako, da je moral »beni duši krščanski« spustiti kroglo v bedro, drugega pa so na Jesenicah prav pošteno oklali; koliko pa je bilo tepenih, nismo mogli dognati. Naše županstvo je sicer po moči oviralo izgrede, pa kaj, ko so se predpustniki lahko drugam zatekli za pomoč! Sedaj pa je konec in nekateri nosijo špitalsko obleko, drugi pa — kapucinsko! Vse za blagor ljudstva!

J Shod. Jutri v nedeljo ob pol 4. uri popoldne sklicuje delavsko politično društvo shod na Hrušici, ki se vrši v Majčnikovi gostilni. Ker je na dnevnem redu mnogo perečih stvari, pričakujemo prav obilne udeležbe, zlasti s Hrušice.

J Koncert z zanimivim programom pripravljata orkester in pevski zbor Kat. del. društva za praznik sv. Jožefa.

J Neznosnih razmer, ki vladajo v železniški kurilnici, smo se že parkrat dotaknili. Kakor delata z delavci strojna mojstra Kranzer in Trunčnik, presega že vse meje. Niti najesti se pod njihovo strahovlado ubogi delavec ne sme, ampak mora čisto lačen tekat semintja, kar mu dajo noge. Za pribojšek imajo delavci surovo zmerjanje. Seveda, zato imata masno plačo. Ako železniško predstojništvo teh kričočih razmer ne odpravi, potem bo treba nastopiti pot, ki bo gotovo tem in onim neprijetna. Tirane, ki se vesele človeške lakote, treba na vsak način kurirati!

Idrijske novice.

J Brez naslova. Naši liberalci so priredili 25. februarja v svoji čitalnici maskerado »brez naslova«. Da oni niso sovražniki duhovnov, osobito še ne redovnikov, so pokazali s tem, da so pustili nastopiti med lepimi maskami

tudi kapucina s kuto in štrikom. Delil je lepe podobice, na katerih je bil liberalcem kaj primeren opomin: delajte pokoro! Ta opomin se zlasti prilega idrijskim liberalcem. Kateri pater je bil, ne moremo povedati, pravili so pa takoj v nedeljo zjutraj, da se je pojavil v družbi znani Maczoch iz Cestohove.

J Umrla je, kakor smo poročali, 1. t. m. gospa Neti Benk roj. Zimnjak, soproga realčnega ravnatelja gosp. dr. Stanko Benka, stara šele 35 let. Bolehala je dalj časa, iskala zdravja na jugu, nazadnje šla k staršem v Celje, kjer je dokončala svoje trudapolno življenje. N. v m. p.!

J Nekaj posameznosti glede dohodkov. Mestna doklada na neposredne davke je prinesla 110.626 K, na užitnino 4514 K 43 vin., na žgane in opojne pijače 3467 K 65 vin., dohodki od poslopij 810 K. Država je prispevala za služe 1745 K 76 vin. Klavničnih pristojbin je bilo 1281 K 70 vin.

J Stroški v posameznem se s proračunom manj skladajo. Za upravo vobče se je porabilo 3220 K 47 vin. več, kakor je bilo proračunjenega. Za upravo mestne imovine pa se je prihranilo 112 K 34 vin., vkljub temu, da se je izdalo za nakup zemljišč 931 K 23 vin., ki ni bil proračunjen, in so znašali nepotrebni tožbeni stroški radi čitalnice h. št. 509 celih 977 K 05 vin. Prihranilo se je zlasti pri davkih in pri vzdrževanju mestnih poslopij, kar je umljivo, ker so nova. Najvišje je bil prekoračen proračun v postavki »ceste, ulice, trgi in izprehajališča«. Izdalo se je za ceste v mestu 7967 K 13 vin., za cesto na Vojsko 1269 K 55 vin., cesto na Dole 2884 K 57 vin. Proračun v ta namen je bil določen 15.160 K, izdalo pa se je 29.342 K 18 vin., torej 14.182 K 18 vin. več. Stroški za poštene ceste in pota so opravičeni, a jih je treba staviti v proračun. Pošteno gospodarstvo to zahteva kakor tudi zakon.

J Za zdravstvene in blagovorne zadeve se je navidezno mnogo prihranilo. Bilo bi se pa lahko še kaj. Stroški za mestno klavnico znašajo 1002 K 50 vin., med temi je »raznih stroškov« 454 K 30 vin., celih 394 K 30 vin. več, nego je bilo proračunjeno. Za javno stranišče je dala občina 733 K 10 vin., proračunila samo 400 K, stisnili pa so pri razširjenju vodovodov dobrih 1420 kron. — Med stroški za šolstvo vidimo, da je plačala občina za vzdrževanje realčnega poslopja 2044 K 82 vinarjev, ko je bilo proračunjenih le 600 K, za napravo in vzdrževanje vrtov visoki znesek 1638 K 33 vin. Poleg vsega je tudi pri mestni realki naveden znesek 463 K 53 vin., ki je še poleg vzdrževanja poslopja, naprave vrtov, šolske oprave, snajenja prostorov in kurjave še za »ostale potrebščine«. Proračunjena tudi ni bila postavka »pisateljem za spis slovenskih učnih knjig«, za katero je izdala občina 1100 kron. Ker že dežela izplačuje remuneracije v ta namen, ne vemo, zakaj naj jih še idrijski rudar?

J Aktiva mestne občine so naslednja: Glavnice 23.930 K 54 vin., poslopja in zemljišča 388.417 K 21 vin., premičnine 72.827 K 95 vin., aktivni zaostanki, in sicer nepovrneni predujemi 1633 K 20 vin., ustanovni stroški Mestne hranilnice 4872 K 84 vin., račun tujih občin 554 K, zaostanek na občinskih dokladah 1220 K in nepovrjene plače realčnega osobja 3357 K 67 vin., torej

»Kaj je?« vprašal je De Ferry prestrašen. Fatma je obledela ter se tesno postavila predenj. Vse na okoli so dirjali Mavri. Črede živine so pognali v puščavo, ko je že tudi v gnječo zagrmla salva pušk, in začulo se je, kako so krogelje brnele skozi listje palm.

Šejk je zajezdil belca in navduševal svoje. Tu je zagledal ob vodnjaku tesno objeta svojo hčer in španskega jetnika. V par skokih je bil pri njiu.

»Moja hči, veselje moje starosti, pri našem sovražniku?« Zalostno je izpregovoril stari šejk te besede. Tu so se oglasili zopet strelji pušk, začul se je bolesten vzklik. V trenutku je izpremenil stari šejk glas.

»Izdajalec,« je siknil, »tu imej plačilo za izdajalstvo.« Besen je potegnil dolgi nož izza pasa. Fatma je skočila kričaje nasproti: »Oče, oče!«

»Nazaj,« zagrmel je šejk ter se je pripravil k zopetnemu sunku. Bliskoma se je vrgla Fatma na prsi Španca — bodalo se je globoko zadrlo v njeno telo. Istočasno so zopet začele na novo pokati puške. Brez glasu se je zgrudil De Ferry, zadet od krogelje, poleg deklice na tla. V zapuščen tabor pa so korakali španski strelci med zvoki vesele godbe.

»Mi se mama radi, radi, radi, radi!« in tku naprej razlegal se je dol ud svetga Krištofa pu Dunisk cest zvečer, ke sm jest glih stavu iz pulcajam pred Figucam in se puguvarju iz nim, kuku je blu še tiste čase, ke je biu Ivan Hribar žepan iblansk, ke je ublubu prbulšek mestnem uslužbencem, nazadne je pa usakmo pulcaje še ene par kronc pr plač pršipnu, de jih je lohka sojem svetnikom prtisnu.

»Aha, tiela u pa neki zame!« začeu s je pulcaj mencat ruke ud zaduvolnast, ke je čezdali bliži prhajju tulejne:

»Mi se mama radi, radi, radi, radi!« In prulekla se je ena ramunda precej natrkaneh mužakarju preke Figuce. Čez cesta jih je blu in za rama sa se skp držal, kokr kmečk fanti, kedr greja na štelenga. Sam pušlcu ni blu za videt pu nh.

Ke sa se prulekl du kavarne »Europe«, je skoču pulcaj u sojme ajfre medne in zaupou: »U imen pustave...« Ni pa še spravu ush besed iz sebe, je že udaru iz petam sojeh škornu skp in salutiru pu suldašk, ket pred kašnem generalam, natu se pa pučas zmuzu preč in prlezu vs puparjen spet h men. Mužakari sa pa zažingal naprej: »Mi se mama radi, radi, radi, radi!«

»Kua se je pa zgudl, de s jh pustu pr gmah in pršov spet h men? Zakaj jh pa nis aretiru, ke tku zjaja in kaleja nočn mir iblanskeh purgarju?«

»Ježeška! Sam gespud dohtar Taučar je med nim, pa placrespehtar, pa Bergant, Turku gespud, puhpintar Breskvar, pol dohtar Lavrenčič, prefesar Rajsar in še neki drugeh gespudu, ke jh sam na videz puzname, hitu je prpoudvat pulcaj in se tresu pu usm žvot samga straha.« Tu je dobr, de sm še u pravem čas zamerku, kašn gespudi de sa, drgač b mou pa zdela kašna preiskava na vrata in mrcvarl b me in mrcvarl, nazadne pa še ub služba spravl, Pepe, tak gespudi nisa zame!«

»Uja pa zame!« sm reku hitr jest, pustu pulcaja pred Figucam in ja ubrau za mužakarjem preke »Zeksari«.

»Mi se mama radi, radi, radi, radi...« Zingal sa naprej mem »Zeksarija« preke poš, jest sm pa maširu za nim in pumagu basirat Bergante, ke je držu placrespehtarja ukul urata. Pred pošta je biu že bi brihtn pulcaj, al je pa razsvetlava bulš. Nč nas ni nahrulu, ke sma mašeral mem nega naprej u Selenburguva ulca, sam iz petam je skp udaru in nam salutiru; mi sma pa lepu naprej Zingal skus Selenburguva ulca preke Nunam. Kokr ja prmahama du Nunske cerkve in zagledama pred saba »Glauna pusujilnica«, usa iz pečatem puflekana, je pa gespudem kar sapa zapri; sam »ra...« se je še slisal, naprej pa nč več. Le jest, ke nism biu prpraulen na ta sprememba in sm mou še dost sape u sojme mehe, zatulu sm še dvakat »radi, radi«, al ke sa se Turku gespud nazaj ubrnil in me pugledal tku hedu, kokr de b se za Krimam zabliskal, sm hitr še jest iz snajcithnam usta zamašu, de m ni sapa naprej vn uhajala.

»Ud kod s se pa ti uzeu?« nahrulil sa me Turku gespud, ke sa me zamerkal med ramunda.

»Tamlu pred »Zeksarijame« sm se

11.637 K 71 vin. Z blagajničnim prebitkom znašajo vsa aktiva 496.885 kron 11 vin. Pasiva so naslednja: Dolžne glavnice pri Mestni hranilnici ljubljanski, idrijski in kranjski skupni znesek 379.402 K 03 vin. Čista aktiva torej 117.483 K 08 vin.

Naše šolsko polje.

Ljudstvo dobremu učitelju.

25. februarja so priredila društva iz Šmartna pod Šmarno goro in okolice krasno slovo šmartinskemu nadučitelju Franu Lavtižarju, ki je nastopil novo službo v Spodnji Šiški. Čez dan se je poslavljala od priljubljenega g. nadučitelja, ki je 11 let služboval v Šmartnem, mladina in starši, zvečer pa so se zbrala k slovesu posamezna društva, kojih ustanovitelj in vrl voditelj je bil gospod nadučitelj. Bakljade pri slovesu od gospoda nadučitelja Lavtižarja se je udeležilo staro pevsko društvo in sedanje cerkveno pevsko društvo, Orli, gasilna društva iz Tacna, Gamelj in Pirnič, kmetijske podružnice iz Tacna in Gamelj ter nebroj ljudstva. Pred šolo so se društva razporedila, na kar je zapelo staro pevsko društvo. Ko se je priljubljeni gospod nadučitelj pokazal pri oknu, ga je občinstvo pozdravilo z nepopisnim navdušenjem. Prvi je govoril posestnik Andrej Aleš, župan Rašice, v imenu svoje občine in starega pevskega zbora. Za njim je tajnik tacenskega gasilnega društva M. Medved povdarjal v nagovoru g. nadučitelju, kako je uspešno deloval 10 let v tacenskem gasilnem društvu, kateremu je načeloval deset let. Istotako se je tudi posestnik Alojzij Aleš spominjal v svojem nagovoru, kako je g. nadučitelj ustanovil pred desetimi leti gameljsko gasilno društvo ter vedno spodbujal društvenike, naj naj delujejo v smislu gesla: Bogu v čast, bližnjemu v pomoč. Govoril je še g. J. Lavtižar, podžupan, pos. in gostilničar na Verju, podnačelnik gasilnega društva Pirniče. Nato je zapel cerkveni mešani zbor prekrasno v srce segajočo pesem in slovo. Govorili ste tudi pevki Manica Dolničarjeva in Ivana Konciljeva. G. Fr. Ks. Sajovic, veleposestnik, občinski svetnik in načelnik kmetijske podružnice Tacen, se je zahvalil za zasluge, koje si je pridobil pri sodelovanju iste in mu izročil diplomu kot častnemu članu. Fran Juvan, posestnik in podnačelnik kmetijske podružnice Gameljne se je spominjal slavljenca kot njenega ustanovitelja, kateri načeluje še sedaj. Izročil mu je kot častnemu načelniku častno diplomu, ki naj mu priča hvaležnost in spoštovanje združnikov. Nato je zopet zapel cerkveni zbor. Končno je govoril v imenu vseh korporacij in prijateljev blagega gospoda, Fran Juvan, posestnik iz Sr. Gamelj, tajnik gasilnega društva Gameljne, pobočnik načelnikov. Gospodu nadučitelju Lavtižarju se je izročila tudi častna diploma kot častnemu načelniku treh gasilnih društev občine Šmartno pod Šmarno goro. G. nadučitelj se je zahvalil vsem govornikom z iskrenimi besedami, povdarjaje da je deloval vedno le v smislu gesla: Bogu v slavo, bližnjemu v pomoč! Spominjal se je prvih članov gasilnih društev, katerih že veliko krije črna zemlja. Priporočal je bratsko slovo med društvi ter izrazil željo naj bi društva tudi naprej delovala pod ges-

lom: Bogu v slavo, bližnjemu v pomoč! — Tako se je poslovilo hvaležno ljudstvo šmartinske občine od priljubljenega svojega nadučitelja.

Zanimiva knjiga.

V c. kr. zalogi šolskih knjig na Dunaju je izšla knjiga o državnih šolskih postavah in o ministerielnih odredbah, tičečih se ljudske šole. Poleg navedenega vsebuje tudi razsodbe upravnega in najvišjega sodišča. Stane 8 K oziroma vezana 11 K.

Polovična železniška vožnja.

Vsi državni uslužbenci imajo to prednost, da se vozijo s polovično kartico. Vendar mora učiteljstvo, akoravno ga plačuje dežela, služiti tudi državi. Dasi pa ima učiteljstvo več kot za polovico manjše dohodke, kakor državno uradništvo, vendar nima od države prav nobene olajšave ali podpore, izvzeta je seveda Ogrska. Naj bi nam tedaj dežela tudi v tem oziru kaj dala ali pa vsaj izposlovala od države polovično vožnjo.

„Slovenska Straža.“

Slomškov dar čez 20 K:

Po g. Ivanu Balohu, kaplanu, Stara Loka, nabral Jeremija na svatbi Kalanovskega Josipa v Stari Loki, 22 kron. — Po g. F. Gregorevčiču nabrano na veseli gostiji pri Franu Podvinski, posestniku v Blateni pri Pišecah dne 20. svečana t. l. 25 K. — Nabrano na veseli gostiji Ivana Kuhariča, Lešnica in Roze Majcen Milovec in ob priliki istega dne obhajane tridesetletnice Florijana in Terezije Kuharič pri šaljivi dražbi 22 K. — Od veselice, ki jo je priredila podružnica Slovenske Straže v Dobrlivasi, 21 K 94 vin.

Slomškov dar po 20 K:

Hranilnica in posojilnica v Braslovčah 20 K. — Simon Žušek, župnik, Vodice, 20 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Nabrano po g. Karolu Malajner, kaplanu pri Sv. Urbanu pri Ptujju od gostov vrlo narodnega novoporočenega para Frana Polanc in Terezije Dominke v Ločiču, 10 K. — Nabral A. Vrankar na ženitovanju svojega brata Fr. Vrankar v Moravčah, 5 K 20 vin. — Nabrano od gostov na gostiji Mihaela Repnik v Češnjevu pri Slovenski Bistrici, 14 K. — Ignac Gruntar, c. kr. notar v Ribnici, iz kazenske poravnave Anton Cigole—Karol Bartol, 10 K. — Pisarna dr. F. Počeka v Ljubljani v zadevi poravnave Šmelzer—Žagar, 10 kron. — Nabrano na gostiji Antona Gašparič in Antonije Tum na Lešnici pri šaljivi dražbi, 4 K 87 vin. — Josip Puntar, absol. filozof, Gradec, 2 K 30 v.

Iz nabiralnika:

Iz nabiralnika podružnice Slovenske Straže v Dobrlivasi 7 kron.

Slovenska Straža priporoča, da pri nakupovanju kupujete izključno:

1. **Kolinsko kavino primes:** V korist obmejnim Slovincem. To geslo je napisano na ovitku, ki ima in mora imeti pečat Slovenske Straže. Kupujte edino ono s pečatom Slovenske Straže!

2. **Drože, kvas iz drožarne Jos. Košmerl,** Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8. Najboljši domači izdelek, o katerem prihajajo vsak dan pohvalna pisma.

3. **Užgalice:** V korist obmejnim Slovincem. Glavni založnik C. Me-

nardi v Ljubljani je izročil od užgalic 900 K. Dolžnost vseh naših somišljenikov je, da se med našim ljudstvom v vsaki hiši, v vsaki gostilni, v vsaki trgovini nahajajo naše užgalice.

4. **Papir** vseh vrst za vse urade, priprost in fin, je sedaj urejen v tovarniški zalogi Slovenske Straže. Številnim naročnikom se pošljejo v kratkem vzorci. Vse urade prosimo, da zahtevajo vzorce in cenik potom pisarne Slovenske Straže v Ljubljani.

5. **C. Menardi,** Ljubljana. Glavna zaloga navadnega perilnega mila, ki se kosa z vsakim tujim izdelkom. Zahtevajte povsod!

6. **Tovarniška zaloga »Hermesa«**, Ljubljana, Selenburgova ulica. Razprodaja vsakovrstne tkanine za obleko in perilo. Priporočamo.

7. **Kregar in Seljak** v Ljubljani, Sv. Petra cesta, izdelujeta izvrstno čistilo za čevlje in vsako usnje.

S podpiranjem domačih podjetij podpiramo sami sebe in Slovensko Stražo. Čemu kupovati tuje izdelke, ko imamo izvrstne domače?! Poznajmo najprej sebe in svoje dobro, potem šele pridejo tujci na vrsto!

Kupujte narodni kolek in razglednice Slovenske Straže!

Zavedajmo se svojega narodnega položaja in storimo svojo dolžnost!

Gospodarstvo.

g Novejši način ozdravljenja živinske bolezni v težkih slučajih. Živnozdravnik P. Müller v Toplicah je na podlagi poskušanj na okuženi živini od septembra 1910 do 1911 v raznih stajah prišel do prepričanja, da se da težko bolno, na pol mrtvo govedo ozdraviti na ta način: »Kakor hitro se kažejo znaki težke bolezni, je spuščati fuzijo kisika (Sauerstoffusion) v vime in sicer po stopinji bolezni, ali v enega, ali dva ali vse štiri oddelke vimena. Dušika je treba vpuščati, dokler se dotični del vimena ne napne. Okolo seskov je zavezati prah na rahlo. Učinki kisika: Krave, ki so ležale kakor mrtve, ki skoraj da niso več dihale in žilo ni bilo več čuti — začenejo v teku petih minut močneje dihati, viseče uhlje se vzdignejo in začenejo se gibati, zaprte oči se odpirajo vedno bolj, trepalnice se odpirajo in zapirajo, bitje žile je čutno. Glava in vrat, ki sta pred infuzijo visela do tal, se vzdigujejo začetkoma bolj težko, a pozneje vedno lažje. — Žival se ogleduje, kakor da se je zbudila iz težkega spanja. Po pol ali tudi poldrugi uri poskuša žival vstati, kar se jej polagoma posreča. Čez pol ure, živina stoji na nogah in žre predloženo krmo počasi, in pije. Pri kravah, katere je v hudi bolezni tresla groznica in so občutile v nogah silno šibkost, se po navdahnjenju kisika kar spremene. V teku ene ure izginja mrlica in žival stopa trdno na noge kakor da bi ne bila še pred kratkim na robu smrti. Infuzija kisika ima to dobro, da žival po njej ostaja brez slabih posledic in tudi meso je čisto normalno. Ako začasno kmet naznani živnozdravniku bolno žival, jo lahko reši z infuzijo kisika.

Ali ste pridobili „Slovincu“ kakega novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike!

prdužu in Vam začeu pumagat, ke sm sprevidu, da Vam čez dali bi štima pumaja, sm se upravičum jest Turkum gespude, de b na blu kašne zamere.

»Dobr s naredu!« puhvalil sa me Turku gespud. »Ampak zdej pa mouč in se zadrž korok se šika!«

»Za kua? Sej še nisma cela štrofa spell!«

»Tist je use glih! A na viš tamle partacegic na urateh, kar pumen, de je za uratem mrleč in ke sm jest iz tem mrličam u tar nar bližn žlaht in še več drugeh gespudu od naše stranke, se pa na šika, de b zjal tle ukul.«

»A tku je ta reč!«

In caplal sma kar pu prsteh dol mem deželnga dvorca in ja zavil na links preke »krvaumo mašetne.« —

»A greš iz nam gor?« naguvuru me je gespud dohtar Taučar, ke sma pcepapal čist puparjen du »krvauga manšetna,« spustu puhpintarja Breskvarja, ke se ga je druž čez rama in prjeu mene pudpajzdha. »Ena seja mama zdela u perum štuk zavle vultu. Ti greš lohka zraun, ke znaš moučat.«

»Moučat pa, moučat.«

In šli sma u peru štuk, se usedi ukul ene mize in gespud dohtar Taučar je puprjeu beseda:

»Gespoda moja! Ubčinske vultive sa usak dan bliži, kokr veste. Mi delama na use kripile pu šterijah za nas re-

klama; uberama klerekalce, lažema čezne in se prilizujema vullucem in vullukam, kulkr se da in vnder, kokr veste, gespoda moja, prede nam trda, kajti klerekaln zmaž ma devet glau in če mu udsekama ena, zraste mu jh kar pu deset naenkrat, zatu naša muja in piančvajne nima tistga aspeha, kokr b ga šlouk prčakvou. Gespoda moja! Jest in moj prjatu placrespehtar — kokr ga imenuje tlela naš prjatu Boltatu Pepe iz Kudeluga — štederama nuč in dan, na kašna viža in iz kašnem sredstvam, de b klerekalce spudrepl in jm zabarikaderal uhod u naš, samu naš rotuž. Velik sma že pgruntala, tud dneunik izza flečkajnarske cerkve nam na usa muč pumaga, kulkr nam more en skrokan dneunik, ke ga na skrokan pišeja in na teše drukaja, pumagat. Prskoču nam je na pumuč še clu Mandile in nam pršo u tku prou, ket pride šogarjem, tu je tistem tičarjem, ke šoge luveja, prou sova, de prvab šoge na limance in brgona, pa use tu b nam dost na pumagal, če b na bli mi b sreč piančki. Gespoda moja! Puglejte, kua maja klerekaleci ud soje vode! Ena figa! Nuben bert jm na prepesti soje štarje, de b se zbral in nam hudil u zele iz sojem shodem. Nas pa usak bert sprejme z udprtem rukam, ke ve, de se ga rad nazajfama in na ta viža pudperama bertuska ubrt. Zatu pa, gespoda moja! na puza-

bima nekol na soja narudna doužnost in če b se nam tud vultive tku na ubnesle, kokor prčakujema, žajfat ga morma tud zanaprej, žajfat ga morma, dokler nam u ta mal mazinc migu; ke nekol na vema, če nam saj čez sedem let žajfajne prou na pride kedr uma spet nucal bertuske pumuč — — —

»Žiuja, žiuja, žiuja!«

»Posluh!« pouzeu je spet gespud dohtar Taučar beseda. »De m pa na u ker mogu naprej metat, de jest ket predsednk narodn-napredne stranke djansk na pudperam napredne težej, puzivam tlela mojga prjatra gespuda Turka, ke se dons tku nekam klavern drži, de skoč dol u uštarija in ga prnese tri štefane ta rmenga pu šestinpedeset — — —

»Pa ne na moja rajtenga! branu se je Turku gespud. »Jest sm suh!«

»Pust me zguvort! Jest pravm: tri štefane ta rmenga pu šestinpedeset ga prnes na moja rajtnga!«

»Žiuja!« zarjul sma usi, še Turku gespud, ke se je preh res nekam klavern dru. In ke ga je Turku gespud pceofrov ena iz slama puvita flaša in ja pustavu na miza, zapet sa spet tista: »Mi se mama radi, radi, radi, radi!« Čez je jemau pa

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Slovensko gledališče.

Z Vrchlicky-ja »Noč na Karlštajnu« smo dobili igro, ki bi brez nje prav lahko izhajali. Drugo dejanje je sicer pisano pristrčno, a prvo in posebno tretje sta precej dolgočasna. Igralo se je prav dobro, posebno naj pohvalim tudi res krasno dekoracijo v II. dejanju. Nučič (Karol IV.) je igral mirno in dostojanstveno in nam je zelo ugajal. Šetfilova ni bila nič slabejša, nam je ugajala docela, isto Winterova. Bukšek (nadškof je ustvaril resen in umerjen značaj. Nastopila sta prvič v večjih ulogah Ješek (Vrečar) in Pešek (Al. Drenovec), oba domačina. Talent imata oba, Drenovec brezdvomno toliko, kolikor Šimaček. Vrečar bo pa prav poroben za starejše, resne značaje in imel prav dobre trenotke; v celoti pa je govoril pretiho, medtem ko je Pešek preveč hlatal. Z resno šolo bosta oba postala porabna slovenska igravca.

Šaloigra »Pri belem konjčku« je starejša stvar, ki ne nudi drugega ko smeh in par situacijskih zapletkov. Ker ni surova, ampak se giblje v strogih mejah dostojnosti, nam je ugajala bolj, ko enaka francoska šara. V obče pa je pustni terek prav dobro izpolnila in bo morda tudi še kako nedelje napolnila gledališče, ker smehu je obilo. Verovšek — Bucek je bil izvrsten in občinstvo ni prišlo iz smehu. Verovšek je pač naš najboljši komik. Danilova — gostilničarka ni bila prav razpoložena. Skrbineš (dr. Koprivar) in Povhe (Jerina) sta prav ugajala. Dr. Kovač (Šimaček) nas je potrdil v sodbi, ki smo jo izrekli ob premijeri »Kacijnerja«, danes pristavimo to, da take igrance imamo tudi Slovenci. — Isto velja o Iličičevi. V. Danilova, Pretnarjeva, Bukšekova in Grom so bili na mestu; Danilo kot natakak je ustvaril prav dober tip. Gledališče je bilo slabo obiskano. D. D.

× × ×

Jutri zvečer slovensko gledališče proslavi 25letnico delovanja domačega umetnika Antona Verovška. Naj v zasluženem priznanju jutri občinstvo gledališče napolni!

Po svetli.

Prerokovanje o angleško - nemški vojni. Iz Pariza poročajo: Antimilitarist Gustav Hervé filozofira v ječi o svetovni politiki in drž. vlada je bila tako prijazna, da mu je dovolila, priobčiti rezultate svojih razmotrivanj v listu »Guerre Sociale«. Hervé pravi, da bo v najbližjem času izbruhnila angleško - nemška vojna. To je tako jasno, kakor je bilo leta 1866, da je francosko-nemška vojna neizogibna. Nemška in angleška vlada komaj še zakrivati svoje navidezne igre. Nemci grade mrzlično strateško važne železnice ob belgijski meji, da bodo mogli v trenutku poslati stotisoče vojakov v Antwerpen, ki ga je že Napoleon imenoval nabasano pištolo, ki meri v srce Angleške. In Napoleon v vojaških zadevah ni bil ravno tepec. Z Nemčijo zveza Holandska bo utrdila Vlissingen, kjer bodo topovi zabranili angleški mornarici vhod v veliko belgijsko luko. In da bi bila Nemčija varna za hrbtom, ruši vedno bolj vezi francosko - ruske alianse, medtem ko marljivo oborožuje in zvečuje svojo mornarico za boj z angleškimi bojnimi ladjami.

Krompir kot vstopnina na veselico. Neko društvo v Neustadtu ob H. je priredilo pustne dni otroško maškeraado za odrasle, na katero je imel vstop le oni, kdor je pri blagajni oddal »tri krompirje«. Predplačila so se hvaležno sprejemala in kdor je hotel dati celo vrečo krompirja, jo je tudi lahko. Ves dohodek veselice pa je bil namenjen v dobrodelne namene. Kdor je pozabil svoje tri krompirje doma ali pa jih nikjer ni mogel dobiti, ta je moral plačati 50 vinarjev kazni. Veselica je bila izborno obiskana. Nabrani krompir pa so med potrebne razdelili.

Mačka usmrtila otroka. Soproga nekega tovarnarja v Šmalkaldih je pustila svojega polietnega otroka nekoliko časa samega doma pod nadzorstvom starejših otrok. Otroci so se igrali, med tem pa se je vlegla domača mačka na obraz spečega dojenca, tako da se je zadušil. Poizkusi, da bi otroka oživel, so bili brez uspeha. Ta slučaj dokazuje, da pri otrocih ni puščati mačk, kar tudi higijeninčino ni.

Grozno noč je preživela pred nekaj dnevi v Brooklinu, sosednjem mestu New-Yorka, neka družina. Zakonska Harton, kot pripovedujejo časopisi, sta sedela pozno v večer skupaj v sobi ter se razgovarjala o dnevnih poslih. Ko pa sta šla spat, sta čula igrati v bližini na glasovir. Mož se je pričel jeziti na sosede, ki še ponoči ne dajo miru ter razbijajo na glasovir. No,

gosp. Harton je imela bolj fin sluh kot njen soprog ter je odločno izjavila, da ne igra sosedu, pač pa da nekdo tolče po njenem glasovirju. Oba zakonska sta odšla v sosednjo sobo, da bi videla junaka, ki je došel pozno ponoči igrati na njun glasovir. Ko sta prišla v sobo, se je res izkazalo, da je imela žena prav. Glasovir je pel, — a poleg njega ni sedel nihče. Duhovi! Ta misel ju je tako pretresla, da so obema vstali od groze na glavi lasje, zlasti soprog, ki je imela dalje. Zbudila sta vso hišo ter alarmirala tudi policijo. Prišla sta dva junaka zaščitnika zakona, a nobeden se ni upal iti k glasovirju. Vsem se je zdelo, da vidijo poleg glasovirja sedeti prozorne obrise hudomušnega duha. Končno se je ojunčil eden izmed re-darjev, prižgal svetilko ter šel z revolverjem v roki k glasovirju. Dvignil je pokrov in iz vseh grl je v hipu izbruhnil vzklik: »Miš!« In res, uboga miška se je vjela med strune in kolikor bolj je preplašena po njih skakala, tembolj so brnele. Ker je povzročila toliko razburjenja in strahu, je morala umreti žalostne smrti.

Pameten davek. Pameten davek, namreč zvišanje pristojbin za podeljevanje častnih naslovov, nameravajo uvesti na Virtemberškem. Zvišanje plač uradnikom hočejo namreč pokriti deloma z dohodki, ki bi jih dobili iz omenjenih povišanih pristojbin. Kakor se poroča, predlaga virtemberška vlada, da naj velja dovoljenje za izpremembo imena namesto 5 do 20 mark v bodoče 300 do 3000 mark. Knežji naslov, ki je doslej veljal 20.000 mark, bo v bodoče 40.000 mark, grofovski namesto 10.000 v bodoče 20.000 mark, baronski namesto 6000 v bodoče 10.000 mark in navadni plemiški namesto 4000 v bodoče 6000 mark. Za častne naslove bodo morale privatne osebe plačati od 100 do 3000 mark pristojbine, za naslove pa, ki niso virtemberški, 60 do 120 mark. Dovoljenje, da se sme nositi redove, ki niso virtemberški, bo veljalo namesto 60 do 120 mark odslej 60 do 500 mark. Na Pruskem velja kolek za podelitev vojvodske časti 10 tisoč mark (prej 5000 mark), za knežji naslov 6000 mark (prej 3000 mark), za grofovski naslov 2600 mark (prej 1800 mark), za baronski 2400 mark (prej 1200 mark) in za navadni plemiški naslov 1200 mark (prej 600 mark). Dalje se plača za koleke za naslov tajnega komercialnega svetnika 3000 mark, za tajnega komisijskega svetnika 1000 mark, za komisijskega svetnika 5000 mark, za navadnega svetnika 300 mark.

Aretirani mednarodni ponarejevalci bankovcev. Iz Nice se poroča: Tukajšnja policija je, opozorjena po ruski policiji, zaplenila sedem zabojev z orodjem za ponarejanje bankovcev. Ruska policija je obenem javila, da je aretirala v Varšavi ponarejalca bankovcev Szapalinskega in Domajevskega, ki pripadata mednarodni družbi ponarejevalcev bankovcev, ki se je nameravala naseliti v Nizzi. V Rusiji je navedena družba razširila ponarejenih bankovcev v višini pol milijona rubljev.

Vzorni delavski voditelj. Praško deželno sodišče je obsodilo 50letnega sodruga Reimanna v 18mesečno težko ječo, ker je varal z inserati, izterjal naročnino in pa zaradi zakonskih goljufij. Sodrugu je nasledlo 8 žensk.

Zastrupljen italijanski polkovnik. V Benetkah je umrl v znakih zastrupljenja pijonirski polkovnik Scolari. V smrtnih zdihljajih je polkovnik imenoval morilca.

Zaroka milijonarke s slepcem. Znani voditelj Burov Maloj, ki je v vojski z Angleži izgubil oči, se je zaročil z znano milijonarko Momoe.

Električni voz zavozil v vojake. V Berlinu je zavozil voz električne cestne železnice v 8. stotnijo gardnega polka »Cesarica Elizabeta«. Nevarno ranjeni so en častnik, dva podčastnika in trije vojaki, lahko ranjenih je 8 mož.

Rektor poizkusil samoumor. Rektor Ilovsko živnozdravniške visoke šole dvorni svetnik Szpillmann se je izkušal zastrupiti na Dunaju s ciankalijem, a se mu samoumor ni posrečil, ker je izbljuval strup.

Sin usmrtil očeta. Ker mu ni hotel dati denarja, je ustrelil sin okrajnega notarja Andreja Fúlopa v Velikem Varaždinu svojega očeta.

Samomorilni poizkus starke — v mrtvaški krsti. Iz Budimpešte poročajo: V kraju Kis - Oroszi je živela 70letna starica Marija Jeney, ki se je naveličala življenja. Zato je sklenila pred dvema mesecema, da se usmrti. Kupila je mrtvaško krsto, oblekla se v mrtvaško obleko in se vlegla v krsto. Ko je ležala v krsti, si je prerežala vrat in čakala smrti. V tem položaju jo je našla hči. Na hčerkino vpitje so prihiteli

soséde, ki so dvignili starko iz krste in poklicali zdravnika. Sedaj se le, po dveh mesecih je umrla, naravne smrti. Pokopali so jo v krsti, ki si jo je kupila sama.

Čudnemu sleparstvu vojaških obvezancev so prišli na sled po južno-ogrskih županijah. Kovaški mojster Subotić v Novem Sadu je namreč proti plačilu 60—600 kron okvarjal fantom ušesno mreno s solno kislino ter so bili vsled tega pri naboru za nesposobne spoznani. Tako je »operiral« na stotine fantov. Sedaj se povsod vrše ponovni nabori, na katerih so sicer zdravi mladeniči vsi potrjeni v vojake. Med njimi je mnogo oženjenih družinskih očetov. Subotića so zaprli.

Dnevne novice.

Na dr. Šusteršiča se neznansko zopet jezita »Neue Freie Presse« in »Arbeiter Zeitung«, češ samo ta zlobni človek (»najboljši psiholog v Avstriji« mu pravi »Presse«) je kriv, da so morali delegati dovoliti velikanske kredite za armado in mornarico, ker se je kot opozicijonalec že izpočetka brez vsakega pridržka izjavil za to, da se državi dovoli vse, kar potrebuje kot velesila. — »Neue Freie Presse« že ve, zakaj se na dr. Šusteršiča jezi; načelnik »Slovenskega kluba« je preprečil vse kravje kupčije, ki so jih mislili Nemci ob priliki razprav glede dreadnoughtov z vlado skleniti. Hinc illae lacrimae. Če bi pa bil dr. Šusteršič zoper vojaške kredite glasoval, bi pa judovski šmoki vpili, da so Slovenci »nezanesljiv element« v državi. Ej, dr. Šusteršič bo Izraelu še velikokrat zmešal štrene!

Jezik za zobe! — Liberalci pamet — če jo še kaj imate! Veliko gorje, ki ga je po celi deželi že razširilo liberalno lahkomišljeno gospodarstvo bi liberalci radi prikrili in radi tega si domišljujejo, da o njihovih polomih niti poročati ne smemo! Iz vseh »Slovenčevih« številk se jasno vidi, da smo se ogibali napadov na še žive liberalne denarne zavode, dočim se je in se liberalno časopisje v tej ali oni obliki z lažmi zaletuje v naše gospodarske in denarne zavode, hoteč z lažmi in zavijanjimi kriti svoje resnične polome, pod katerimi ljudje že zdihujejo in bodo še bolj zdihovali, kajti posledice liberalnega gospodarstva se kažejo že sedaj nepregledne. Tako pravično kot »Slovenec« se »Sl. Narod« pri konkurzu najmanjšega konzuma ni obnašal, dasi je dokazano, da so vsi preminuli konzumi stali samo 16.000 K. Kako je kričal »Narod« pri takem najmanjšem polomčku, kako je vse križema grizel! In vendar njegovi trgovci niso nič izgubili. Naša organizacija je vsak nezdrav pojav sama odstranila, dočim bi se bilo v liberalnih propadlih zavodih še dalje rado gospodarilo na znani način — po liberalni maniri in po liberalnih vzorih. Sedaj, ko se množe liberalni polomi, je pač skrajni čas, da pusti liberalno časopisje svoja neokusna zavijanja. Sicer bomo mi napeljali naše topove, kajti sedaj nam ni treba nobenih ozirov, ker smo dobili v »Hranilnici kmečkih občin« tudi pupilarno varen zavod. Mislimo, da se prav dobro razumemo in da gotova gospoda ve, kaj je sedaj v njenem interesu. Če niso prijazne besede dr. Lampetove nič pomagale, bo pa kaj drugega pomagalo! Pri volji pa nismo, da bi vsaka številka listov bankrotne stranke mrgolela zavijanj, mi pa bi na korist liberalcev molčali. Torej ista mera za liberalno in naše časopisje! Mislimo, da imajo liberalci dovolj dela ohraniti to, kar še imajo. Z lažnjivimi napadi na druge, pa tega seve ne bodo mogli izvršiti. Zato jezik za zobe! To je tembolj potrebno, ker bomo sicer izrazili svoje častnikarsko mnenje, da nikakor ne gre, da bi naši poslanci kakorkoli in kjerkoli posredovali, dokler liberalni listi mečejo okolu z raznimi impertinencami. Zato pamet!

Neoslavizmu se je svoje čase veliko pisalo in kakšnega vraga so počeli n. pr. naši liberalci v času neoslavističnega ropotanja, nam je še vsem živo v spominu. Brali smo takrat neizrečno dolge govore Ivana Hribarja, mu v duhu sledili v katedralo Svetega Izaaka v Moskvi, obiskovali so nas različni ruski aktivni in neaktivni generali, imeli smo čast spoznavati različne dopisnike »Ruskega Slova«, posečali so Ljubljano oficirji slavne armade kralja Petra Karagorgjeviča, skratka, slovenski liberalci so poštono noreli. Danes pa se je neoslavizem razkadil in ni ne duha, ne sluha o njem. Taka je vsaka reč, ki se spočne v nerodovitnih liberalnih glavah. Zanimivo pa je, zakaj je neoslavizem šel rakom žvižgat. Znani poljski žurnalist Antonin Zwan iz Varšave, sam navdušen neoslavist,

nam to pravkar razlaga v »Révue des Français«, kjer razglablja o propadu neoslavizma. Iz razprave tega publicista, ki je bil svojčas ves ogenj za neoslavizem, se razvidi, da je neoslavizem bil politično gibanje, kar so dr. Kramar, Hribar in drugi vedno tako odločno tajili, česar pa mi že izpočetka nismo prav verjeli. Zwan odkrito priznava, da se je neoslavsko gibanje v prvi vrsti opiralo na francosko-rusko alijanco in na rusko-angleško entento. Neoslovani so polagali največjo važnost na to, da se Rusija, oprta na te alijance, močno oboroži in naznotraj konsolidira, da more nastopiti s svojo veljavo pred trozvezo, v kateri se, kakor znano, nahaja tudi Avstrija. Neoslovani pa so sedaj spoznali, da se Avstrija ne da kar tako ugnati v kozji rog. Vrhtega Rusija Poljake zatira, tako neti nezadovoljnost v lastni državi in s tem slabi sama sebe, da ne pride do konsolidacije. To so vzroki, da je neoslavizem prenehal. — Tako torej. Frazarilo se je, da gre le za »kulturno« povzdigo vsega Slovanstva, sedaj pa neoslovan sam odkriva, da je šlo za vse nekaj drugega. Kako so neoslovani slovenski stvari v Avstriji s tem škodovali, je jasno, to zdaj sami čutimo. To so dobre take modre politike!

Deželni glavar Fr. pl. Šuklje odpotuje jutri v nučnih uradnih poslih na Dunaj in se vrne šele prihodnji petek nazaj v Ljubljano.

Ona društva v S. K. S. Z., ki so dobila poizvedovalne pole za pevsko organizacijo, se prosijo **nujno**, da izpolnjene pole nemudoma vpošljejo, da delo ne bo po nepotrebnem zaostajalo. Termin najdalje do 15. marca t. l.

S. D. Z. prosi g. visokošolce in druge gospode, naj vrnejo izposojene knjige takoj, da se knjižnica uredi. — Tajništvo S. D. Z.

Radikalno delo. »Narod« pravi, da se daljše polemike vzdrži. Zakaj? Liberalna vest ni čista. Kočevje je žalostno poglavje za slovenske liberalce. Narodni radikalci so začeli reševati kočevske Slovence, starini pa jih bodo rešili. Kako? Gospodje! Kdo je tisti, ki je v Kočevski posojilnici nabral za 36.000 kron dolžnih pisem? Kaj grozi 13. marca t. l. nekaterim slovenskim posestnikom? Ljubljanski starini in njihovi advokati naj to povejo in opišejo svoje narodno reševalno delo v »Slovenskem Narodu« ali pa v »Slovenskem Braniku«!

Liberalna doslednost. »Slovenski Narod« je v svoji številki z dne 2. marca t. l. na prav nesramen način napadel vlč. g. kaplana Kopitarja kot v odgovor na »Slovenčev« uvodnik 1. marca t. l. »Radikalizem v praksi«. Pred štirinajstimi dnevi mu je pel ves liberalni Izrael in zraven tudi »Slovenski Narod« — slava, slava slovenskemu trpinu na nemških tleh! — danes pa mu pravi isti »Narod«, da je č. gospoda kaplana »katoliška vera poživinila«. Kakor se pa g. kaplan ni pred dnevi zmenil za liberalno slava-vpitje, tako se tudi danes ne bo za farizejsko početje slovenskih liberalcev. Sicer pa uredništvo drage volje konstatira, da omenjenega članka ni pisal č. gospod kaplan Kopitar.

Prof. Pacchioni o italijanski pravni fakulteti na Dunaju. Iz Turina poročajo: Znani romanist profesor Pacchioni, ki je mnogo let imel italijansko paralelno stolicu za rimsko pravo na inomoški univerzi razpravlja v listu »Stampa« o sedanjem položaju italijanskih vseučiliških stremenj v Avstriji. V svojem članku pravi profesor Pacchioni, da je italijanska pravna fakulteta na Dunaju velikega kulturnega in nacionalnega pomena, ako se pomisli da se je izgubljeno zopet pridobilo. Za uspešen nadaljni razvoj italijanskih vseučiliških stremenj v Avstriji sta pa absolutno potrebna dva pogoja, kakor pravi h koncu profesor Pacchioni. In ta sta: Da na novi italijanski fakulteti vpisani slušatelji v zavesti svoje odgovornosti store vse mogoče, da se obvaruje uspešno delovanje fakultete, ter da prizna javno mnenje v Italiji, da je italijansko vseučiliško vprašanje v Avstriji notranja zadeva avstro-ogrske monarhije, ki ga sicer Italijani iz kraljevine zasledujejo z vsemi simpatijami, a ga ne smejo premotrivati z izključno političnega stališča.

Kako liberalno časopisje dela, smo te dni zopet imeli priliko na jako poučen način opazovati. Kakor za časa usmrčenja častivrednega Ferrera tako je tudi zdaj na dan signal začelo vse svobodomiselnost časopisje, počenši od »Berliner Tageblatt« in »Tribune« ter dunajske »Presse« pa doli do »Slovenskega Naroda« in še slabših cunj grozno mlo pozivljati cesarja Viljema II., naj vendar posnema slavne-ga suverena Petra srbskega in pohiti

šam v Rim proslaviti jubilej zjedinitve Italije. Računali so na to, da so med Vatikanom in Nemčijo nastale zadnje čase zaradi antimodernistične prislege neke težave, so se pa zelo vračunali. Na proslavo nacionalnih slovesnosti vladarji osebno sploh ne gredo, ampak se pustijo zastopati; kralj Peter je šel v Rim, ker je z laško rodovino nekaj v sorodu in ker prihod njegovega veličanstva pač ne more nič na Vatikan vplivati, ne v dobrem ne v slabem zmislu. Če bi bil šel Viljem II. v Rim, bi bil s tem pokazal ali da se ima napraviti z Italijo kaka nova politično-važna pogodba ali kaj podobnega ali pa bi bil s tem hotel zavzeti demonstrativno stališče nasproti Vatikanu, kar so laški kacelmaharji tudi hoteli. Da pa se Viljem II. ne more ponižati do sekundanta kakšnega — Podreka, to je vendar jasno. Naravnost komično je, kako so laški in nemški liberalci Viljemu grozili, da se Italija odpove trozvezi, ako ne pride v Rim Nathana pogledat. Nemčija dobro ve, da je Italija zato pri trozvezi, ker ji to nese, v slučaju verskega konflikta bi pa Nemčija proti Angliji ne pomagala, ker bi Angleži v takem slučaju lahko sam Rim bombardirali, tako da bi vso zjedinjeno Italijo v 24 urah vrag vzel. Viljem se laške mačje godbe zato ni strašil in pošlje k svojemu prisrčenemu zavezniku svojega sina, prestolonaslednika, ki se ravnokar vrača iz Indije, koder je lovil tigre in modrase. Iridentariji pa se jezijo nad »porchi tedeschi«, ki nečejo Nathanu storiti uslugo, da bi njihov cesar z njim pri šampanjcu trčnil. Ta blamaža je res vredna, da se večkrat podčrta.

»Slovenskega Učitelja« upravnništvo in uredništvo naznanjata p. n. krajnim šolskim svetom, ki že drugo leto dobivajo list, ne da bi se spomnili na naročnino, da tretje številke ne dobe več, ako do 10. marca ne poravnajo dolgovine. — Gg. naročniki, ki so zaostali s plačevanjem že tretje leto, bodo prilično prešli v zavrtku položnice z zaznamkom, koliko je zamude. Ako bi ne bilo odziva, bi bila uprava prisiljena, list ustaviti.

Kaj je z bogato Novakovo dedščino? Na naše uredništvo je prišlo cel kup vprašanj o tej bogati dedščini. Vprašali smo o tej zadevi ribniško županstvo, ki je bilo toliko prijazno, da nam je dalo o tem one podatke, ki jih je doslej o tem sprejelo. To bodi za sedaj odgovor vsem onim, ki so nam v tej zadevi pisali. Ribniško županstvo nam piše: »Na Vaše cenjeno vprašanje glede Novakove dedščine Vam ne morem nič drugega sporočiti, kakor da je dobilo ribniško županstvo pismo od nekega notarja iz Bône Algerije, v katerem isti povprašuje po sorodnikih Jurija oziroma Marka Novaka. Županstvo je notarjevi želji ustreglo ter kolikor mogoče natanko te sorodnike, kolikor nam jih je znanih, vpisalo. Na željo nekaterih tu bivajočih sorodnikov smo se enkrat pisali v Bône, a dobili nismo do danes nikakega odgovora. Vsa zadeva je jako misteriozna, natančnejega ni mogoče poizvedeti. Ve se samo, da je bil neki Jurij Novak iz Ribnice za časa francoske okupacije asentiran v francosko vojno, ta se je pozneje naselil v Marselju, kjer se je oženil z bogato vdovo ter imel veliko trgovino. Dopisoval je tudi svojemu sorodniku notarju Arkotu v Ribnici ter temu tudi za svoje ubožne sorodnike nekočkrat denarne podpore pošiljal. Otrok s svojo ženo ni imel, pač pa enega nezakonskega sina, katerega je legitimiral. Ime mu je bilo Martinego Novak. Zapustil pa je ogromnega premoženja, a to že pred kakimi 45 leti. Nadalje se ne ve ničesar natančnega. — Čujemo, da je soproga gospoda poslanca Jakliča bližnja sorodnica omenjenega Novaka. Poslanec Jaklič se je baje po zunanem ministrstvu obrnil na dotične konzulate.« Ko poizvemo za te podrobnosti, jih pridobimo.

Gangl in mirnopedski liberalci — blamirani. Za časa zadnjih državno-zbornih volitev lanskega leta vrgli so se liberalci prav posebno na Mirnoped. Enkrat je prišel klobasati Dolfe, a pozneje je Mirnopedčane počastil Gangl sam v spremstvu tajnika propale liberalne stranke. O tem shodu, — ki se je vršil na državni cesti, ki vodi skozi Mirnoped, tako, da je bila vsa pasaža onemogočena — pisal je »Narod«, da se je kar največičasteje vršil in da bo Gangl tu dobil veliko večino. Ker je pa Gangl tudi v Mirnopedi sijajno propadel, zato so se liberalci v svoji onemoglosti jezi poslužili sredstva, ki kaže v javni luči pristaše te stranke. Ker je o priliki gori omenjenega shoda nekaj mož Ganglovim prismodarjam ugovarjalo, vložili so zoper nje tožbo in se bahali, da jih bodo spravili v luknjo. In res je bil dne 10. novembra 1910 pri

novomeškem okrajnem sodišču volivec Franc Kos obsojen na 7 dni zapora radi prestopka po § 15. zakona z dne 26. januarja 1907, št. 18 drž. zak., katerega bi naj zakrivil s tem, da je zborovanje siloma preprečil. To je bilo veselje v liberalnem taboru. To njih veselje pa je koj minulo, ko so čuli, da se je za reveža, starega moža, ki še ni bil nikdar kaznovan, zavzel gosp. poslanec dr. Šusteršič. Še bolj pa jim je zaprla sapo vzključna obravnava, ki se je vršila 1. marca pred c. kr. okrožnim sodiščem v Rudolfovem, pri kateri je bil obtoženi — popolnoma oproščen, liberalci pa za eno blamažo bogatejši. Hvala lepa g. dr. Šusteršiču, ki je tako uspešno zagovarjal naše ljudi, parkrat poslal svojega gospoda zastopnika k obravnavi v Rudolfovo in tako rešil starega moža, ki še ni bil nikdar kaznovan tako ostre kazni.

— **Kako so liberalci v Bizoviku farbari.** Piše se nam: Liberalcem se je dne 12. februarja njih nakana prav dobro posrečila. Zahrbno kakor vedno so postopali tudi topot. Zvedeli so namreč, da se ustanovi ta dan nepolitično pevsko društvo »Zvezda« v Bizoviku. Kot govornik je bil povabljen predsednik »Slavca« g. Dražil. Prilomastila sta pa na ustanovni shod nepolitičnega pevskega društva dva najboljša Ljubljancina g. Dolfe Ribnikar in dobroznani nekdanji rdečkar gosp. Lavtar. Ali sta prišla na nepolitičen shod z vednostjo in privoljenjem g. Dražila, to ne vemo. Ne meneč se za namen tistega shoda, ki je bil ustanoviti pevsko društvo, otvoril je Lavtar shod in dal besedo gosp. Dolfetu. Gosp. Dolfe se je takoj dvignil in začel klatiti tiste stoinstokrat premlete čenčarije, katerim se drugod le smejejo. Za Bizovik pa si je mislil Dolfe, so moje čenčarije dosti dobre in mi bodo vsaj kaj verjeli. Najpreje se je zaletel v gosp. poslanca dr. Šusteršiča in je pravil, da je on tisti, ki dela draginjo. Seveda so se g. Dolfetu Bizovičani muzali, ko je govoril dobro rejen o draginji, in eden je pripomnil, da bi bilo draginjsko vprašanje v Bizoviku rešeno, če bi bili vsi bizoviški prešiči tako debeli kakor je g. Dolfe. Potem se je spravil na g. dr. Lampeta in na deželno električno centralo in kaj misli vse s pomočjo elektrike napraviti. Prvi stroj, ki ga bo gonila deželna elektrika, mora biti električna krtača, s katero bodo g. Dolfetu prav pošteno glavo skrtali. Nadalje je govoril o pospeševanju živinoreje, posebnost prešičereje po slavnem deželnem odboru in se je zaletaval v grofa Barbota. Pokazal je s tem, da je bilo govorenje, ki sem ga čul po Poljanah, upravičeno z ozirom na vzroke, radi katerih je moral g. Dolfe zapustiti Kmetijsko družbo. Najlepše je pa bilo, ko je g. Dolfe začel praviti, koliko je bivša mestna uprava storila za bizoviške perice. Omenjal je shrambo za perilo in vozičke. Povedal pa ni g. Dolfe, da morajo za te luknje perice plačevati drago najemnino. Pripovedoval je nadalje, da bode S. L. S., ako pride do gospodarstva v Ljubljani, napravila veliko pralnico in da bodo izgubile Bizovičanke ves zaslužek. Gosp. Dolfe, ta farba, s katero ste mislili nafarbat nas uboge kmete, je pa predebela. Mi dobro vemo, da velike pralnice, ki so danes v Ljubljani in ki nam delajo tako veliko konkurenco, niso v rokah pristašev S. L. S., ampak liberalcev in da so dali dovoljenje za ustanovitev teh velikih pralnic liberalci na mestnem magistratu, ne pa S. L. S. Govoril je nadalje o tem, da S. L. S. obeta, a nikdar nič ne izpolni. On, Dolfe, pa da nič ne obeta, zato ker nič nima. S. L. S. je še vedno to, kar je obljubila, tudi izpeljala in ravno liberalci so bili tisti, ki so ji vedno in povsod metali polena pod noge, kadar se je šlo zato, da se ustvari za ljudstvo res kaj koristnega. Drugače pa liberalci. Ti so še pri vsakih volitvah ljudem obetali zlate gradove, po volitvi pa so se jim rogali in jih takorekoč vun metali iz svojih uradov, kadar so prišli kaj prosit. — Nazadnje jim je svetoval, da naj se zbero na dan volitve in naj skupno pod narodno zastavo marširajo na volišče za liberalne kandidate, katere je tudi od »Jutra« napadeni socialist prav toplo priporočal. A zastava, pod katero bodo marširali liberalni volivci, bode imela našito slovensko-nemško pogodbo, na kateri bodeta s posebno velikimi črkami zapisana imena Tavčarja in Hribarja. Mi volivci S. L. S. pa bomo marširali pod neomadeževano zastavo, zato se bode pa tudi vsak pošten mož in vsaka poštena žena iz Bizovika in Štepanje vasi pridružila tej zastavi in bode glasovala s S. L. S.!

— **Prevara.** Pred nekaj dnevi je bil prioben po več slovenskih listih oglas nekega ogrskega mesarja glede razpošiljanja govedine in teletine v zas-

vitkih po 5 kg za dnevno ceno 4 K 40 v proti povzetju. Marsikdo se je tedaj v tej draginjski krizi poslužil za letošnji pust ugodne prilike. Pošiljatev ni odgovarjala resnici ter ni v nobenem oziru s ponudbo soglašala. Ves dotični poštni zavoj je tehtal le kg 4-40 in ne 5 kg; koš — z debelih svežih vrbovih šibic pleten — je tehtal kg 1-35. Prevoz bi se bil moral izvršiti franco, tudi to ni bilo resnično. Meso je imelo že duh. Toda hitro pečeno oziroma kuhano še vsekakor porabno. Kvaliteta mesa spada pa že v okvir vse kritike. V ponudbi se je reklo: »zadnje stegno« — a v resnici je bilo meso iz vseh govejskih delov sortirano in skrajno nedelikatno.

— **Parnik »Marta Washington«** last pomorske družbe »Austro - American« v Trstu, je odšel iz tržaškega pristanišča v New York dne 25. februarja ob 4. uri popoldne. Ta dan sta si ogledala parnik predsednik in tajnik »Rafaelove družbe« v Ljubljani. Parnik »Marta Washington« je največji te družbe jima dva vijaka; prostora ima za 2400 oseb; vozi iz Trsta do New Yorka navadno 14 dni. Parnik poseduje tudi brezžični brzojav ter ima v vseh prostorih električno razsvetljavo ter vozi iz Trsta po enkrat na mesec. Ob tej priliki sta si tudi imenovana ogledala »Izselniški dom« iste družbe, ki se nahaja v Škednju pri Trstu. Ta hiša je namenjena za potnike tretjega razreda, ki pridejo pred odhodom parnika par dni popreje v Trst. Tu dobijo hrano in stanovanje brezplačno, ako so popreje plačali vožnji list za v Ameriko. Prostor oziroma postelj se nahaja v njem za 2000 oseb. Sobe so prostorne, snažne in zračne, v sobah je postelj po 2, 4, 8, 10, 20 in še več. Hrana je domača in dobi vsak zadosti jedi. Hiša je ogromna in nudi potnikom raznotere udobnosti, vendar pa je opaziti nekatere nedostatke. »Družba sv. Rafaela« hoče posredovati, da se ti nedostatki odstranijo oziroma izboljšajo. Izselniški dom se nahaja blizu morske obali ter farne cerkve v Škednju pri Trstu.

— **Vdovski in sirotinski pokojninski sklad društva zdravnikov na Kranjskem** je imel konec januarja svoj letni občni zbor. Iz poročila gosp. blagajnika, kateremu se je za njegovo vzorno delovanje izrekla posebna zahvala, je razvidno, da ima društvo 55.245 K 29 vin. premoženja, ki je v smislu pravil plodonosno naloženo. Z letošnjim letom je zaključena prva petletnica društvenega obstoja. Da se z združenimi močmi da mnogo doseči, dokaz je današnje stanje premoženja, ki je po preteku razmeroma tako kratke dobe petih let ter pri tako pičlem številu članov naraslo do tako lepe vsote. Vsled marljivega prispevanja društvenih članov ter z darili sicer maloštevilnih dobrotnikov rasla je glavica vidno in čvrsto. Med darovalci naj bodo omenjeni: slavno društvo zdravnikov na Kranjskem, slavni občinski svet stolnega mesta Ljubljane, slavna Kranjska hranilnica in nekateri gg. zdravniki, ki so se ob raznih prilikah spominjali pokojninskega zaklada. Bodi vsem izrečena najtoplejša zahvala! Osigurana je tedaj trdna podlaga plodonosnemu procvitu tega eminentno socialnega in človekoljubnega pokojninskega zaklada, čigar dobrote bodo živo in dobrodejno občutili ne šele potomci, temveč že sedaj živeče vdove in sirote zamrlih članov. Ne bode jim treba prosjačiti za milodare v zapuščenosti in bedi, katero jim je povzročila neizprosna prerana smrt soprogov in očetov. Pravico, popolno pravico imajo in bodo imele do sadov drevesa, katerega so v potu svojih obrazov zasadili in nežno negovali njih soprogi in očetje. Pravico do pokojnin imati doslej dve vdovi, in dobi vsaka koncem letošnjega leta 2000 kron, to je največja svota, ki se sme po pravilih dovoliti. Po pravilih se namreč sme razdeliti med vdove in sirote polovica letnih prispevkov članov — druga polovica se priklapi glavnici — in vse narasle obresti imovine odštevši režijske stroške. Navzlic neprecenljivim ugodnostim, ki jih daje društvo svojim članom, ni najti med gg. zdravniki tistega zanimanja zanj, ki bi ga tako človekoljubno društvo zaslužilo. Članov ima društvo 38, bilo bi jih pa lahko še enkrat toliko; kajti pokojninski sklad ni omejen samo na kranjsko deželo, temveč je lahko ud tudi vsak drug deželan, a biti pa mora član društva zdravnikov na Kranjskem. Vsak zdravnik, ki goji pravo ljubezen in skrb za svojo družino, bi moral biti član pokojninskega zaklada! Pripotite torej posebno mlajši zdravniki k društvu, pomislite na prihodnost svojih žena in otrok, ki Vam bodo enkrat hvaležni, če jim boste zagurali bodočnost! Letni prispevek znaša 120 K, ki se plačuje v štirih obrokih,

— **Kanonična vizitacija in birmovanje v ljubljanski škofiji leta 1911.** V dekaniji Litija: 1. Dole v nedeljo, 11. junija. 2. Sava v ponedeljek, 12. junija. 3. Hotič v sredo, 14. junija. 4. Zagorje v nedeljo, 18. junija. 5. Dobovec v ponedeljek, 19. junija. 6. Konjšica v torek, 20. junija. 7. Polšnik v sredo, 21. junija. 8. St. Jurij v petek, 23. junija. 9. Svibno v nedeljo, 25. junija. — V dekaniji Vrhnika: 10. Vrhnika v četrtek, 29. junija. 11. Zaplana v petek, 30. junija. 12. Gorenji Logatec v nedeljo, 2. julija. 13. Bevke v torek, 4. julija. 14. Polhov Gradec v četrtek, 6. julija. 15. Črni vrh v petek, 7. julija. 16. Horjul v nedeljo, 9. julija. 17. St. Jošt v ponedeljek, 10. julija. 18. Podlipa v torek, 11. julija. 19. Rakitna v četrtek, 13. julija. 20. Preserje v petek, 14. julija. 21. Borovnica v nedeljo, 16. julija. 22. Dolenji Logatec v nedeljo, 23. julija. 23. Rovte v torek, 25. julija. 24. Vrh v sredo, 26. julija. — V dekaniji Semič: 25. Suhor v četrtek, 24. avgusta. 26. Radovica v soboto, 26. avgusta. 27. Metlika v nedeljo, 27. avgusta. 28. Stockendorf (Planina) v torek, 29. avgusta. 29. Semič v sredo, 30. avgusta. 30. Podzemelj v četrtek, 31. avgusta. 31. Preloka v petek, 1. septembra. 32. Adlešiči v soboto, 2. septembra. 33. Črnomelj v nedeljo, 3. septembra. 34. Dragatuš v ponedeljek, 4. septembra. 35. Vinica v torek, 5. septembra. 36. Vrh v sredo, 6. septembra. 37. Stari trg v petek, 8. septembra. — V dekaniji Kočevje: 38. Alltag (Stari log) v nedeljo, 30. julija. 39. Mitterdorf (Stara cerkev) v torek, 1. avgusta. 40. Mösel v soboto, 9. septembra. 41. Gottschee (Kočevje) v nedeljo, 10. septembra. 42. Rieg (K. Reka) v torek, 12. septembra. 43. Göttenitz (Gotenica) v sredo, 13. septembra. 44. Morobitz (Borovec) v četrtek, 14. septembra. 45. Oberskrill (Zdiho) v petek, 15. septembra. 46. Banjaloka v soboto, 16. septembra. 47. Fara v nedeljo, 17. septembra. 48. Osilnica v torek, 19. septembra. — V dekaniji Šmarje: 49. Šmarje v nedeljo, 13. avgusta. 50. Šent Vid v torek, 15. avgusta. 51. Veliki Gaber v sredo, 16. avgusta. 52. Višnja gora v nedeljo, 8. oktobra. 53. Polica v ponedeljek, 9. oktobra. 54. Javor v torek, 10. oktobra. 55. Lipoglav v sredo, 11. oktobra. 56. St. Jurij v četrtek, 12. oktobra. 57. Kopanj v petek, 13. oktobra. 58. Zalina v soboto, 14. oktobra. 59. Zatičina v nedeljo, 15. oktobra. — 60. Šmartno pri Litiji v nedeljo, 22. oktobra. 61. St. Lambert v torek, 24. oktobra.

— **Novice iz Pulja.** Iz Pulja nam poročajo: Danes je prišel na Brionski otok s svojo družino in spremstvom prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand. Prestolonaslednik bo ostal ondi čez velikonočne praznike. Visoki družini bo na razpolago jahta »Lacroma«, katero so v to svrhu že postavili v službo. — Lloydov brzoparnik »Princ Hohenlohe«, kateri je v nedeljo vsled velike megle zavozil blizu Lošinja na neko za parnike jako nevarno morsko plitvino, se je posrečilo po dolgem jako napornem delu rešiti. Brzoparnik kateri je primeroma še le kratak čas v službi, so morali vleči v Trst, da se bo v ondtni ladjedelnici popravil. Parnik je zadobil precejšnje poškodbe. — Tovorni parnik »Flink«, kateri je tudi isti dan vsled megle zavozil blizu Pomerja na morsko plitvino, se je potopil. Človeških žrtev ni bilo za znanovati.

— **Cerkniške novice.** Pred pušno predstavo so priredili Orli dne 26. svečana s tamburanjem, petjem in čarobno burko »Repoštev«. Smeha je bilo, da še ne zlepa toliko. Zelo je ugaljal šaljivi zbor »Nos« z raznovrstnimi nosovi in pa nastop pritlikavca ob sklepu. — Roko je odrezalo Andreju Petriču, sinu žagarjevemu na Milavčevi žagi. Delal je pri cirkularni žagi, kar se pridrvi četa pustnih norcev. Andrej se skloni naprej da bi videl norce; pri tem položi desno roko preblizu cirkularne žage, ki mu je v trenutku popolnoma odrezala roko za pestjo. Bo imel revež pač žalosten spomin na letošnji pust. — Hranilnica in posojilnica je imela v letu 1910 prometa 1.580.000 K, torej nad poldrugi milijon. Čisti dobiček je znašal nekaj nad 7000 K. — Občni zbor hranilnice in posojilnice v Cerknici bo v nedeljo 5. suša popoldne ob 3. uri v »Dvorani«. Vabijo se vsi udje, moški in ženske iz Cerknice in okolice, ki imajo deleže, da se tega občnega zbora gotovo udeležijo.

— **Poštar v Mokronogu** gosp. Ant. Jurkič je odšel za nadpoštarja v Gra-dež. Hvaležnemu ljudstvu je žal za dobrim in postrežljivim gospodom. Ostal bo v spominu. Novi gosp. poštar Ajlec je prevzel pošto v Mokronogu s 1. marcom t. l. Dobrodošel!

— **Agrarne operacije v letu 1909.** so se izpeljale v deželah: Nižje Avstriji-

skem, Kranjskem, Koroškem, Solno-graškem, Moravskem, Šleziji in Galiciji, in sicer na Nižje Avstrijskem, Moravskem in v Galiciji se je posestva zložilo, drugod pa zlasti razdelilo in reguliralo: Na Kranjskem je bilo v tem letu formalno in faktično izvršenih 554 operacij z 46.568 ha in 13.893 udeleženci. V delu je bilo: 170 operacij z 27.744 ha in 7041 udeleženci, in sicer se je zmerilo v 53 slučajih posestva, v 39 slučajih se je cenilo in v 35 slučajih se je zaznamenovalo in v 18 slučajih se je oddalo novih delov zemlje v last (t. j. po razdelitvi). Nadalje je bilo leta 1909. 371 predlogov za agrarne operacije. Za izpeljavo agrarnih operacij so v deželi v službi: 3 lokalni komisariji, 3 nadzorniki, 10 zemljemerice in 2 tehnične moči. Predlogov za reguliranje je bilo letos več, kar kaže zlasti na lepe uspehe pri zboljšanju planinskih krajev in kraške pašnje. Pričeta dela na planinah se nadaljujejo (5) in na dveh novih krajih se je pričelo. Načrti za nadaljna dela so pa v delu.

— **Iz štefanje vasi.** Zopet mrgoli delavcev ob Gruberjevem kanalu. Stroji brlzigajo in motijo enakomerno hrskanje lopat. — Čez zimo so napravili nov tir od Gruberjevega kanala do glavne struge Ljubljance in postavili tudi tja barake. Posestniki, ki so bili lansko leto pri streljanju na posestvih poškodovani, so dobili žeodškodnino, nekateri se pa še tožarijo. — Težko čakamo, da nam zgrade most, ki je že pričel. Ko so ga lansko leto začeli delati, se je nekdo silno znosil v »Jutru« nad županom Korbarjem, češ, da je on vzrok, da most ni na starem mestu. Vzrok temu je pa le gospod Ivan Povše, ki je dal svet zastonj tam, kjer bo danes most. In namesto, da bi se znosil nad županom, naj se dotičnik raje znosil nad svojim očetom, ki je predrago cenil svet tam, kjer ga je hotel imeti »Jutro« hudovoljnež. Župan bi bil pa zelo slab gospodar za občino, če bi zahteval most tam, kjer je svet drag, namesto tam, kjer je zastonj. — Na našem pokopališču je sedaj vse lepo urejeno, zvrstno in stopnice narejene okoli Božjega groba, tako, da ima vse pokopališče prijazno lice. Tudi v cerkvi se bo kmalu pokazal nov napredek. Križev pot, katerega je naslikal Slovenec Klemenčič v Monakovem, okvire pa naredil mizarški mojster Okoren iz Skofje Loke, bo slovesno blagoslovljen na dan sv. Jožefa. — Jutri popoldne bo v Stravovem salonu Kat. slovensko izobraževalno društvo iz Hrušice priredilo lepo predstavo »Sv. Neža« s petjem in deklamacijo »Samostanska lilija«.

— **Predznan zločin.** V četrtek popoldan, 2. t. m. je prišel neki spovednik po navadi v spovednico v cerkvi Brezmadežnega Spočetja v Gorici in je našel v njej škatljo precejšnje velikosti. Misli je, da je kdo v večjo varnost shranil pod sedalom spovednice kako nakupljeno robo, po katero se morda vrne pozneje. Zato se ni zmenil dalje za škatljo in jo je pustil pod sedalom, ne da bi jo odprl. Ko je došel domu, se mu je dogodek začel dozdevati nekoliko čuden. Pošlje torej zvečer cerkovnika v cerkev, naj se prepriča, je-li še škatlja v spovednici in kaj je z njo. Pri odprtju škatlje se nudi čuden in strašen prizor: Bilo je v njej mrtvo novorojeno dete. Takoj isti večer seje oddalo vse državni policiji v preiskavo, ki sedaj pridno zasleduje zločinca ali zločinko. — Pač nezasišlan slučaj v Gorici! Tudi znamenje časa!

— **Glavna skupščina Matice Slovenske** bo v nedeljo, dne 5. marca ob 10. uri popoldne v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

— **Poslanec Smolilaka proti krščansko socialnemu gibanju v Dalmaciji.** Iz Zadra poročajo, da sklicuje ozirom na naraščajoče krščansko socialno gibanje liberalni poslanec Smolilaka konferenco svobodomiselnih strank, da se doseže kompromis z ozirom na bližnje občinske volitve po vsej Dalmaciji.

— **Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Hrušici pri Ljubljani** priredi jutri dne 5. marca ob 4. uri popoldne v salonu gospoda Povšeta (pri Stravsu) v Štefanji vasi predstavo s petjem, govorom in dramatizirano deklamacijo: Samostanska lilija. Predstavljali bodo izvrstno igro »Sv. Neža«. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Pri novomeškem polomu** je, kakor se nam poroča, prizadetih okoli 50 oseb.

— **Umria je** v St. Vidu nad Ljubljano gostilničarka in posestnica gospa Marija Kratkij.

— **Odstop generala Varešanina.** Iz Sarajeva poročajo, da je kljub vsem dementijem gotova stvar, da bo bosenski deželni šef, general Varešanin odstopil. General Varešanin je že v 70. letu starosti in je prošnjo za demisi-

že vložil pred dalje časom. Ako se do-
slej še ni ugodilo prošnji generala, je
temu samo to vzrok, ker v odločilnih
krogih še niso edini glede naslednika
generala Varesaninu.

— Umrla je šolska voditeljica
šmihelske dekliške ljudske in meščan-
ske šole Marija Petronia Gröndler.

Ljubljanske novice.

Ij Prestolonaslednik Fran Ferdi-
nand se je danes ponoči peljal mimo
Ljubljane na Brionski otok.

Ij I. delavski tečaj obeta biti zelo
lep. Pozdravljamo delavke in delavce
iz vseh slovenskih pokrajin, ki se ga
bodo udeležili. Jutri zvečer ob šesti uri
je v »Rokodelskem Domu« pozdraven
večer na čast udeležencem. V pono-
deljek se pa prično predavanja. Ob en-
desetih na 8. zjutraj bo v kapelici Alojze-
višča skupna sveta maša. Nato slede
predavanja. Prvi predava poslanec dr.
Krek od 8. do 10. ure dopoldne: Delav-
stvo in velika industrija. Od 10. do 11.
predava poslanec Gostinčar: Socialno
zavarovanje. Od 11. do 12. poslanec
Evgen Jarc: Delavec in izobrazba. Po-
poldne od 2. do 4. si ogledajo udeleženci
deželni muzej. Od 4. do 6. predava
poslanec dr. Korošec: Delavec in poli-
tika. Od 8. do 10. diskusija. Vabljeni so
ljubljanški somišljeniki in somišljeni-
ce, da prisostvujejo javni diskusiji.
Delavski tečaj in diskusija se vrši v
»Ljudskem Domu«. Pozdravljamo ude-
ležence delavce in delavke iz vseh slo-
venskih pokrajin in želimo tečaju naj-
boljši uspeh!

Ij Shod somišljenikov in somišlje-
nic S. L. S. bo povodom delavskega te-
čaja J. S. Z. v nedeljo dne 5. marca 1911
ob deseti uri dopoldne v »Ljudskem
Domu« (Staro strelišče). Dnevni red
vezelanimiv! Govori več govornikov. K
obilni udeležbi vabijo sklicatelji.

Ij Vabilo k pozdravnemu večeru,
ki ga priredi Kat. slovensko izobraže-
valno društvo Selo-Moste s sodelova-
njem pevskega zbora Kat. društva ro-
kodelskih pomočnikov in Ljubljani na
čast udeležencem I. delavskega tečaja
J. S. Z. v nedeljo dne 5. marca ob 6. uri
zvečer v Rokodelskem domu v Ljublja-
ni. Spored se je nekoliko izpremenil in
obsega sedaj: 1. Petje. 2. Pozdravni
govor. 3. Tri sestre. Igra v treh de-
janjih. Spisal dr. Jan. Krek. Vstopnina:
1. prostor 1 K, 2. prostor 80 vin., 3. pro-
stor 60 vin. Stojšiča 30 vin. Udeleženci
tečaja so vstopnine prosti. Odbor.

Ij Brezplačni pravni večeri v S. K.
S. Z. S. K. S. Z. je vpeljala pravne ve-
čere, ki se vrše vsak torek in petek od
7. do 8. ure zvečer v zvezinem tajni-
štvu v »Ljudskem domu«, kjer dobe
člani brezplačno potrebna pojasnila in
navodila v vseh pravnih zadevah. Po-
svetovanje se vrši lahko med štirimi
oči, torej strogo zaupno in tajno.

Ij Predavanje S. K. S. Z. V torek
predava v društveni dvorani v »Ljud-
skem Domu« vli. g. Izidor Čankar:
Izprehodi in dogodki v Londonu. —
Vabimo vse člane in prijatelje, da se
udeležijo zanimivega predavanja in si
hkrati ogledajo krasno društveno čital-
nico v I. nadstropju.

Ij Veliko skioptično predavanje
priredi S. K. S. Z. povodom I. delav-
skega tečaja v veliki dvorani »Uniona«
prihodnji četrtek dne 9. t. m. točno ob
pol 8. uri zvečer. Predava gospod dr.
J. Adlešič o delavskih stanovanjih.
Predavanje bo spremljalo veliko števi-
lo skioptičnih slik, ki bodo kazale ka-
ko zelo slabo je drugod za delavska
stanovanja. Vstop je brezplačen. Vhod
skozi Frančiškansko ulico.

Ij Predavanje Leonove družbe. Pri-
hodnjo sredo predava muzejski asis-
tent g. dr. Mal o temi: Uskoške
naselbine in žumberško
vprašanje. — Začetek ob 6. uri. —
Lokal: Katoliška tiskarna (knjižnična
dvorana v III. nadstropju).

Ij V »Gospodarskem in izobraževal-
nem društvu za Trnovo in Krakovo«
bode v četrtek, dne 9. marca, ob 1/8. uri
zvečer predavanje. Predavanje bo ve-
lezanimivo, zato naj se članice in člani
društva, kakor tudi somišljeniki in
somišljenice tega predavanja in prav
obilnem številu udeležijo. — Odbor.

Ij Vincencijeva družba ima jutri
svoj redni shod v Marijanišču. Ob 3/6.
litanije, potem zborovanje. Delavni
člani so dolžni udeleževati se teh se-
stankov.

Ij Konferenca »Karmelske Matere
božje« na Selu nujno prosijo vse mladi-
noljubne, naj ji blagovole podariti kaj
obroščene otroške obleke. Otrokom pri-

manjkuje najpotrebnejših oblačil. Kaj
še obutve. Vsak dar bode prav prišel.
Pošlje naj se pod naslovom: Ivan Ore-
hek, hišni posestnik in predsednik Vin-
cencijeve konference, Vodmat št. 8.

Ij Častni večer gospoda Antona
Verovška bo jutri v nedeljo zvečer
Petindvajset let delovati na sloven-
skem odru pomenja ogromno težkega
dela, skrbi, bolesti in žrtve. Iz diletant-
skih razmer se je razvilo šele v posled-
njih dvajsetih letih naše slovensko gle-
dališče, iz diletantskih umetniških in
finančnih razmer do urejenega kul-
turnega zavoda, v katerem imajo člani
tudi socialno vsaj dostojen obstanek.

Ij Gospod Anton Verovšek je izšel
iz šole Josipa Gecija in Ignacija Borš-
tnika, a je začel kot radovoljec slo-
venske dramatike že na odru rokodel-
skih pomočnikov. Kasneje ga je posla-
lo Dramatično društvo dvakrat na Du-
naj in enkrat v Prago proučevati režijo
in igro najboljših umetnikov. Spočetka
je igral gospod Verovšek junaške lju-
bimce (Karla Moora, Othella, Morti-
merja i. dr.), nato karakterje energič-
nih temperamentov, junaške očete in
komične tipe iz naroda. »Predsednik«,
v »Kovarstvu in ljubezni«, »Riessler
sta.«, »Dr. Weller« (Doni), »Crusius«
(Velikomestni zrak) so bile njegove iz-
vrstne vloge. Njegovi narodni tipi v
Anzengruberjevih in Morréjevih dra-
mah, potem v slovenskih in drugih
ljudskih igrah (»Iglar«, »Otok in Stru-
ga«, »Mozole«, »Rokovnjači«, »Krvavoljci«:
»Deseti brate«, »Jež«, »Legionarji«, »Kra-
pane«, »Buceki«: »Pri belem konjiču« in
dr.) pa so bile Verovškove kabinete
figure, v katerih ga ne dosega nihče!

Slovenske ljudske igre brez Verovška
sploh ni misliti in vsi naši pisatelji so
mu z vspehom pisali vloge, s katerimi
je povsod briljiral. Njegov »Dimitrič« v
Tolstega »Moč teme« in »Kuzofkin« v
Turgenijevem »Tujem kruhu« sta po-
leg drugih simpatičnih starčkov vzor-
ni kreaciji. Med največje karakterne
uloge modernega repertoarja pa spada
»Voznik Henšel«. Tako je bil obseg Ve-
rovškovega delokroga tekem 25 let res-
nično izredno velik, zlasti še, ker je
uspešno sodeloval celo v operah. Ne-
šteto zabavnih večerov pa je gosp. An-
ton Verovšek pripravil tudi najrazlič-
nejšim narodnim društvom v Ljublja-
ni, v manjših mestih in trgih ter na
odrih mnogih diletantskih krožkov. V
Trstu je vodil slovensko gledališče dve
leti v najtežji početni dobi. Gospod Ve-
rovšek je bil tudi več let učitelj ljub-
ljanske dramatike šole igralskega na-
raščaja ter je znal pridobiti slovenski
drami mnogo mladih dobrih moči. Za
izsleditev igralskih talentov je imel
sploh izreden dar in mnogo teh se je
že uvrstilo v ensemble domačih igralcev.
Pripravil je Slovincem mnogo veselih,
smeha polnih ur ter ustvaril marsika-
ko umetniško premišljeno figuro, bo-
gato čustva in opremljeno s psiho-
loško poglubenostjo. Pri vsem uspeš-
nem svojem delovanju pa je ostal skro-
men in tih, prototip dobrodušnega, ve-
selega Slovence. Rojaki mu tega ne
pozabijo.

Ij Slučaj koz v Ljubljani. Dve v
Spodnji Šiški stanujoči delavki tu-
kajšnje predilnice zbolele ste za koka-
mi (variola). Bolezen je bila brezdvom-
no prenešana po bombažu, ki prihaja iz
Indije, kajti koze so pri nas skoraj ne-
poznane bolezni, odkar je splošno uve-
demo cepljenje. Slučaji, ki so se v zad-
njih desetletjih pojavili po Avstriji, so
bili vsi zanešeni iz tujih krajev. Tako
je zadnji hišno epidemijo v Trstu po-
vzročil pajčolan, ki ga je neki pomor-
ski kapitan kupil v okuženem mestu v
Orijentu in podaril svoji netjakinji. Da
je tudi za naše kraje iskati izvor v Ori-
jentu, iz katerega prihajajo kaj rade
kužne bolezni, se vidi iz tega, da ste
obe delavki delali v istem prostoru in
imele opraviti z indijskim bombažem.

— Obe obolele delavke so takoj prepe-
ljali v bolnico za silo, kjer ostanete
izolirane. Prebivalci dotične hiše v
Spodnji Šiški in vsi delavci predilnice
se bodo takoj cepili, ker je to pri iz-
bruhu koz najboljše sredstvo, kakor so
je pokazalo tudi pri zadnji epidemiji
na Dunaju, ki je pred dvema letoma
precej razburjala občinstvo. Vendar ni
od nanovo cepljenih skoraj nihče obo-
lel ali pa so se na njem pojavile le prav
lahke koze. Posebno podučen je v tem
ozirom že omenjeni slučaj iz Trsta. Tam-
kaj so vse prebivalce okužene hiše
hitro cepili, le mati obolele deklice se
ni hotela dati cepiti, češ, da je že pre-
stara in da ji ne grozi bolezen. Toda
kakor drugi prebivalci v hiši, obolela
je tudi ona, a dočim so vsi ostali ozdra-

vili, končalo se je njeno obolenje s
smrtjo. — Prebivalstvo Ljubljane je
lahko brez skrbi, ker so se takoj ukre-
nile vse varnostne naprave. Pač pa se
priporoča, da se dajo cepiti vsi oni, ki
še niso cepljeni ali pri katerih je od
zadnjega cepljenja sem preteklo že več
kakor sedem let. Cepilo se bo s prihod-
njim tednom pričnši v »Mestnem
Domu«, kakor bomo še natančneje
sporočili.

Ij Kdaj se bodo vršile ljubljanske
občinske volitve? Strankam, ki so re-
klamirale, se sedaj dostavlja rešitev
reklamacij. Vsled reklamacij bo voliv-
cev manj, kakor jih je bilo v prvotnih
imenikih. Ko se imenik v tiskarni po-
pravi, bo 11 dni razporejen in potem
je treba za razpis volitev do dneva vo-
litve najmanj štiri tedne. Skoro gotovo
torej volitve ne bodo prej kot v drugi
polovici aprila.

Ij Podružnica Ljubljana I. avstrijskega
društva državnih slug nazna-
nja svojim članom, da se vrši mesečni
sestanek v nedeljo, dne 5. marca t. l. v
gostilni pri »Črnem orlu« v Gosposki
ulici št. 3. Začetek ob tretji uri popol-
dne. Za obilen obisk se naprošajo to-
variši.

Ij Postne govore pri sv. Petru bo
imel vli. g. dr. M. Opeka vsako nedeljo
in praznik ob 2. uri popoldne. Tema
govorov je: Moč bolečin.

Ij Vlom v cerkev sv. Petra. Tat je
bil v noči od petka na soboto v cerkvi
sv. Petra. Najbrž se je zvečer skril v
cerkvi. Vlomil je v nabiralnik za vrati-
mi. Imeti je moral vse orodje s seboj,
da je odprl to silno močno puščico. De-
narja gotovo ni dobil v nji nad eno
krono. Vzel je tudi iz tabernaklja
monštranco. Pa tudi tu ni profitiral.
Monštranca je iz navadne pločevine, le
lunica je srebrna. Pokvaril je kanon
table, odtrgal je vrhne okraske in
okvire, misleč, da so zlati, pa so tudi
prav priprosti in le nekoliko pozlače-
ni. Iz cerkve jo je popihal skozi okno
pri oltarju Jezusovega Srca. Krasno
slikano okno je ubil. Pod oknom so
našli le del svete hostije, ki je bila v
monštranci. Vlom in tatvino je zapazil
cerkvenec zjutraj, ko je odprl cerkev.
Monštranca je proti vltomu zavarovana
pri »Riunione Adriatica di Sicurtas«.
Polivija je takoj uvedla v svrhu iz-
sledbe roparja najboljše akcijo in
je le želeli, da pride zločinec čimprej
v roko pravice. Da bi se bil izvršil v
našem mestu tak predrzen zločin, ne
pomni jo že najstarejši ljudje. Tat je bil
najbrže tujec.

Ij Oče morilec svojih otrok. Poro-
čali smo včeraj obširno o nečloveškem
dejanju mizarskega pomočnika Matije
Veharja, ki je v Rožni dolini z britvijo
prerezal vratove svojih dveh sinčkov
in tudi sebe ranil. Sinček Viktor je, ka-
kor smo poročali, umrl, o Veharjevem
sinu Josipu, katerega so prepeljali v
ljubljsko deželno bolnico, se nam pa
sedaj poroča, da mu je že nekoliko
bolje in da je upanje, da ozdravi. Ve-
harjev sinček Josip je v bolnici izjavil,
da je oče predvčerajšnjem ob 5. uri
zjutraj, ko je bilo še temno, vstal in
prerezal obema dečkoma vratove, sebe
pa ranil. Nato so sami cel dan ležali
v sobi. Deček pravi odločno, da to ni
res, da bi bil to storil kak žganjar, ka-
kor oče trdi, ampak da je strašni zlo-
čin oče sam izvršil.

Ij S ceste. Včeraj zvečer je v Pre-
šernovi ulici pred Perlesovo hišo povo-
zil električni voz velikega lovkega psa
in ga vlekel do Marijinega trga. Po-
ginjeno žival je odstranil konjač. Pes
je last g. Adolfa Perlesa.

Ij Nočno službo ob vikendih prihodnji
teden lekarne: Čižmar, Jurčičev trg,
Piccoli, Dunajska cesta in Sušnik,
Marijin trg.

Telefonska in brzojavna poročila.

KONEC DELEGACIJSKEGA ZASE-
DANJA.

Budimpešta, 4. marca. Delegacijsko
zasedanje se je danes zaključilo. Pri
debatih o vojaškem ordinariju je go-
voril vojni minister Schönaich, ki je
izjavil, da je brambna reforma na no-
dugi dveletne vojaške prezenčne službe
vprašanje bližnje bodočnosti. Glede
polkovnega jezika je minister izjavil,
da bo svoja prizadevanja, da se ga
častniki karmogoče popolno nauče, na-
daljeval, sicer pa pritožbe, da se v
armadi nepodantnost ne vpoštevja, v zmi-
slu interparlament niso utemeljene.
Armada se ne bo izročila nacionalne-
mu gibanju, ki je v tej obliki, kakor se
danes javlja, pogubno. Avstrijska ar-
mada ne pozna nacionalnih razlik,

marveč o njej velja slejkoprej: »V
tvojem taboru je Avstrija!« — Delega-
cija je nato armadni ordinariju neiz-
premenjeno sprejela, nakar se je zase-
danje z navdušenimi vzkliki na cesarja
končalo.

VOŽNJA AVSTRIJSKIH KATOLIKOV V MADRID.

Dunaj, 4. marca. Udeležbo na evha-
rističnem svetovnem kongresu v
Madridu je javilo nad 100.000 katoli-
čanov iz vseh delov sveta. Dunajska
»Katoliška Unija« priredi posebno
potovanje avstrijskih katolikov na ta
kongres. Zadnji čas za priglasitev k
posebnemu vlaku je 1. aprila. Posebni
vlak bo odšel v času od 15. do 17. junija
z Dunaja. Na čelu pripravljavnega
odbora so: Ferdinand Zdenko knez
Lobkowitz, predsednik Katoliške Uni-
je, Alfred Ivan grof Resseguier, pod-
predsednik, Viktor Dürport, generalni
tajnik.

VOJVODINJA HOHENBERG NAD-VOJVODINJA.

Pariz, 4. marca. Širi se vest, da bo
vojvodinja Hohenberg, soproga av-
strijskega prestolonaslednika, imeno-
vana za nadvojvodinjo.

DR. DALLER UMRL.

Monakovo, 4. marca. Vodja kato-
liškega centra bavarskega državni po-
slanec dr. Daller je tu umrl.

AMERIKA SE OBOROŽUJE.

Washington, 4. marca. Senat je
sprejel prvi obrok novega mornariškega
gradbenega načrta za leto 1912. v
znesku 12 1/2 milijona dolarjev in pred-
logo, da se izda 3 milijone za utrdbe
ob panamskem prekopu.

JAKOBINCI.

Lizbona, 4. marca. Minister za zu-
nanje zadeve, Bernardino Machado, je
izjavil, da bo vlada vse portugalske
škofe zavoljo njihovega pastirskega
lista postavila pred sodišče.

ZOPER ŽENSKHE HLAČE.

Peterburg, 4. marca. V tukajšnjem
gledišču cesarice Marije se je pojavila
včeraj dama v hlačah. Občinstvo je
žensko obkolilo in se je iz nje kruto
norčevalo. Dasi je imela vstopnico za
ložo, je občinstvo kljub njenim in nje-
nih spremljevalcev protestom ni pu-
stilo na prostor in se je morala jokaje
vrniti.

PONEVERJENJE TURŠKEGA MINI-STRAR.

Carigrad, 4. marca. Prejšnji turški
minister Medži Melma je poneveril
800.000 državnega denarja. Vsak čas je
pričakovati njegove aretacije.

ZA AEHRENTHALOVO GLAVO.

Neka dunajska korespondenca ob-
javlja razgovor z nekim bivšim mini-
strom o kombinacijah glede na izpre-
membo v skupni vladi. Bivši minister
sodi, da bo zdaj Aehrenthal odstopil,
zato, ker je postal Delcasse francoski
mornariški minister in bo z ruskim po-
slikom Izvoliskim poizkusil spletka-
riti proti zblizanju Nemčije z Rusijo in
bi bile spletke pred vsem naperjene
proti Aehrenthalu. Zato je mogoče, da
postane Aehrenthalov naslednik Palla-
vicini, ki je ogrski državljani. Odstopiti
bi pa moral skupni finančni minister
Burian, da napravi prostor avstrijske-
mu politiku. Za to mesto pa prideta v
poštev Bienenrth in dr. Baernreither.
Če bi postal Bienenrth skupni finančni

**Kathreiner
Kneippova
sladna kava**

**služi zaradi svo-
jih nedosežnih
vrlin vsak dan na
milijone ljudem.
Edina prava dru-
žinska kava! Po-
oeni in zdrava.**

H. SUTTNER

urur prva največja domača
exportna trdka in zlatnine

Ljubljana Mestni trg in srebrnine

Tovarniška zveza
svetovna znamka

„IKO“

Lastna tovarna ur v Švici.

minister, bi postal ministrski predsednik grof Thun. (Seveda so to zgolj kombinacije. Op. uredn.)

ZAROTA PROTI PORTUGALSKI REBLIKI.

Iz Rio de Janeiro se poroča, da so odkrili protirepublikańsko zaroto, ki jo vodijo v Londonu in ki ima namen, da se na Portugalskem zopet uvede republika. List »Paice« objavljaja zaupno pismo londonskega odbora lizbonskim zarotnikom, s katerim se jim naroča, naj usmrtiljo portugalskega ministrskega predsednika Teofila Brago in ostale portugalske ministre. Iz Rio de Janeiro se poroča, da je brazilska vlada uvedla preiskavo proti tistim Portugalcem v Braziliji, ki so zapleteni v zaroto proti sedanji portugalski republiki. V Braziliji živeči Portugalci so večinoma monarhisti, med njimi veliki bogataši, ki so pripravljeni veliko žrtvovati, da se na Portugalskem zopet uvede monarhija.

NOVI NEMIRI V MAROKU.

V Maroku so se vprli cherarda rodovi. Plačevati nočejo več davkov. Muzej Hafid je takoj ukazal svojim vojakom, naj se pripravijo na boj proti vstašem.

AMERIKA ODKLANJA AKCIJO ZA RAZOROŽEVANJE.

Američanska washingtonska zbornica je odklonila resolucijo, po kateri naj bi Amerika pri mednarodni mirovni konferenci delala na to, da se onemogočijo take vojske, s katerimi bi si države osvojile nova ozemlja.

Rupajte le vžigalice: „V korist obmejnim Slovincem“

Štajerske novice.

— F. Salezij Vodošek je okrevl po težki operaciji v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu in se vrnil na svoje mesto v Maribor. Iskreno nas je to poročilo razveselilo. Bog živi delavneš Volitve pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Znani šentlenartski dopisun v »Slovenskem Narodu« z dne 25. febr. je zopet enkrat svoj pravi značaj pokazal: »Če si kaj sam zakrivil, ne pripoznaj, ampak drugega osumi!« Tako so tudi edino klerikalci baje krivi, da Slovenci niso zmagali pri zadnjih tukajšnjih občinskih volitvah ter v dolgovoznih člankih blatijo in osebno napadajo našega poslanca Roškarja, kateri je baje ta velik greh storil, da ni šel za »Okrajno hranilnico« volit, ker je bil bolan. Njemu v obrambo bodi povedano, da je že pri hranilnični seji bilo sklenjeno, da bode za hranilnico volil ali g. Roškar ali pa g. Vogrin. Ker je bil prvi bolan, je potem volil g. Vogrin. Toraj tukaj že ne drži! Kar se pa osebnih napadov na g. dr. Pipliča tiče, moramo pripoznati, da je več kot dolžnost storil; on je prvi oddal svoj glas v II. razredu; da celo ves čas volitev III. razreda, je bil še v komisiji, dasi ga je voz k bolniku čakal že od osme ure! Kaj ko bi dotični dopisun vendarle raje advokata dr. Goriškega nekoliko prijel, ki nam je že skozi dve leti vedno zatrljeval, da se bosta g. Aubl in ga. Aubl volitev zdržala in ki je še deset dni pred volitvijo obljubil, da bo Kranjca, ki ima glas v II. razredu za nas pridobil; a v resnici ni storil niti koraka v tej zadevi. Ti so seveda očitno z Nemci glasovali. Mi smo bili toliko tolerantni, da smo molčali o ljubimkanju liberalne stranke z Aublovo gostilno, ker smo res pričakovali, da bodo imeli liberalci toliko vpliva ter pridobili vsaj dva glasa. Toda zmotili smo se, kakor smo se že v marsičem pri liberalcih zmotili.

Š Vlak je povozil 28. februarja na progi Sv. Jedert—Spodnji Dravograd delavca Ivana Razborška v bližini postaje Sv. Jedert. Brčkone je šel Razboršek v temi vinjen po bližnji domov, pa ni videl prihajajočega vlaka. Truplo je zjutraj našel železniški delavec Avgust Kraich.

Š Slovensko gledališče v Mariboru. Na željo občinstva se je »Dramatično društvo« odločilo igrati narodno igrano »Testament« in sicer v nedeljo 5. marca ob pol osmi uri zvečer. »Testament« je od Rozmarna dramatisiran, obče znan Krsnikov roman enakega imena in poleg »Rokovnjačev« ena najlepših domačih iger.

Š Nečloveška mati. Delavka Ema Bevc v Prevorju pri Kozjem je zelo grdo ravnala s svojo nezakonsko hčerjo, tako, da so se sosedje večkrat zgrajali vsled tega in branili otroka. Dne 27. februarja je šla iskat vode iz svojega stanovanja k vodnjaku, ki je oddaljen kakih 300 korakov. Poprej pa je namenoma posadila triletno nezakonsko hčerko Frančiško k močno zakurjeni peči. Otrokova oblačila so se vnela ter se je otrok hudo opeknil na glavi

in telesu. Ko je prišla nečloveška mati nazaj, je otroka preoblekla ter skrila napol zgorelo obleko, da bi ne nastal sum, da je zakrivila otrokovo smrt. Da bi Frančiška Bevc okrevala, se dvomi. Sosedje so nečloveško dejanje naznanili sodniji ter se bo Ema Bevc morala zagovarjati pred sodiščem za svoje postopanje.

Š Za poštnega ravnatelja v Gradcu je imenovan višji poštni oskrbnik v Ljubnem g. Rudolf Monschein.

Š Konjice. Z ozirom na notico v »Slovincu« št. 45 glede gospoda učitelja Svetlina se lojalno izjavlja, da je bila pomota v osebi radi velike zunanje podobnosti z nekim radikalnim posilincem. Zato seveda odpadejo konsekvence, ki so se izvajale iz pomotoma njemu prisojenih dejstev.

Š Samomorilni požek po veseli noči. Iz Slovenske Bistrice poročajo, da si je 33letni posestnik Karel Turin iz Cigone po veselo prežiti noči pognal v četrtek zjutraj ob 7. uri poleg nemške ljudske šole v navzočnosti svoje žene kroglo v prsa. Prepeljali so težko ranjenega v mariborsko bolnišnico.

Š Na vožnji k orožnim vajam padel z vlaka. Na vožnji v Gradcu k orožnim vajam je padel 29letni pekovski pomočnik Korošec iz Borčij pri Mariboru na železniški progi Neumarkt-Auer raz hodnika železniškega vagona pod vlak. Pogrešili so ga šele čez nekaj časa, na kar so ga šli iskat. Našli so težkoranjenega na železniškem nasipu.

Naraščajoča draginja živeža napravi zdrava, čena in priporočljiva užitna sredstva posebno dragocena. Ena najboljših pijač je brez dvoma Messmerjeva mešanica čaja (100 gr. zavojček 1 K do 2 K), s katero je zvezan dober okus in izborna izdatnost. Ena čašica angl. mešanice ne velja popolna 2 vinarja.

Izjava

Z ozirom na krožeče vesti, da sem udeležen pri tukajšnji »Glavni posojilnici«, izjavljam s tem trgovske pozornosti na ljubo, da nisem v zvezi z imenovano posojilnico, še manj pa da sem identičen z gospodom I. Oblak Ljubljana. Proti vsakemu, ki bi si dovolil z nepremišljenim izvajanjem škodovati dobremu glasu moje trgovine, ki je znana radi dobre postrežbe in raditega tega tudi priljubljena, bodem postopal sodnijsko.

Z odličnim spoštovanjem

JAROB OBLAK, A. ŠVARA naslednik,
Ljubljana, Pred šoktijo 3.

Zahvala.

676

Za vse iskrene dokaze srčnega sočutja povodom prebriske izgube našega preljubljenega očeta, starega očeta, brata in strica, gospoda

Matija Lavriča

prejemnika užitnine

kakor tudi za vse časteče spremstvo ranjkega izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom srčno zahvalo. Osobito pa se zahvaljujemo gospodu uradnikom mestnega užitniškega zakupa in stanovskim kolegom za številno spremstvo ter vsem darovalcem prelepih vencev.

Srčna hvala vsem.

V Ljubljani, 4. marca 1911.

Žalujoča rodbina Lavrič.

Zahvala.

659

Globoko ginjeni nad tako vsestranskim sočustvovanjem, ki senam je povodom nenadne, prebriske in nenadomestne izgube našega iskreno ljubljenega, najboljšega soproga, oziroma očeta, gospoda

Rupert Engelsberger

izražalo pismeno ali ustmeno ter nam bilo v teh trudopolnih dneh v neizmerno tolažbo, se čutimo dolžne tem potom izraziti vsem najiskrenejšo zahvalo.

Presrečno zahvalo izrekamo vsem mnogobrojnim od blizu in daleč hitelim udeležnikom zadnjega sprejema prebalega ranjkega kakor tudi vsem množičnim darovalcem prekrasnih vencev.

Krško, dne 4. sušca 1911.

Globoko žalujoči ostali.

1911

Modni cefiri

1911

laneni in bombažasti kanafasi, inleti, rjuhe, damasti, kriseti, brisače, robci za poletno sezono, batisti, atlas, deleni, soila, višnjeva tkanina, blago za damske in moške obleke kupite najceneje pri izdelovalcu

Jaroslav Marek tkalnica in razpošiljalnica v Bistri št. 45 pri Novem mestu ob M., Češko.

Vzorci se pošiljajo zastonj in poštne prosto.

Dopisuje se slovenski.

618

V enem letu nad 300 priznalic iz Slovenije.

(6)

BILINSKA
KISLA VODA

Izborna dietična namizna pijača.

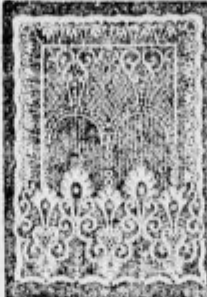
O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik. Dobi se pri Mikael Kostnerju v Ljubljani. 2590

TRIZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 4. marca.

Pšenica za april 1911	11.20
Pšenica za oktober 1911	10.70
Rž za april 1911	7.90
Rž za oktober 1911	7.70
Oves za april 1911	8.50
Koruzna za maj 1911	5.60

Pošljite 70 vinarjev

v znamkah ali po poštni nakaznici in dobili bode poštne prosto tako lepše in izbornosti ako je brez napake, denar nazaj. Zastori za okna okrase vsako stanovanje in zabranijo mimosidnim gledati v stanovanje. Pri uporabi zastorov zahtevajte že danes naš najnovejši cenik, ki vam ga pošljemo v začetku meseca marca zastonj in poštne prosto. Čudili se bode, da dobite za tako malo denarja tako krasne — zastore.

Janez & Josip Schreier, Lj.ava 27, Moravsko.

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 19, II. stop., II. nadst. (Medijatova hiša).

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezanju. — Izdeluje tudi

bandera in baldahine

ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

3926

RAZGLAS.

V tekočem letu 1911. so določeni naslednji dnevi za

pomočniške preizkušnje:

1. Sreda, dne 22. marca,
2. " " 24. maja,
3. " " 20. septembra,
4. " " 6. decembra.

Lastnoročno pisane prošnje za pripustitev k izkušnji je vložiti pri podpisanih predsedniku najpozneje 4 tedne pred določenim rokom.

Takso v znesku 6 K je plačati pred izkušnjo pri trgovski in obrtniški zbornici.

Obrtno-oblastvena preizkuševalna komisija.

V Ljubljani, 25. januarja 1911.

Predsednik:

Ivan Šubic,

c. kr. državne obrtne šole ravnatelj

304

Naročajte izborni šentjanški premog!

Kdor je kedaj kuril z njim, ne opusti ga nikdar več!

Po analizi, izvedeni po c. kr. geološkem držav. zavodu na Dunaju, potem po dr. A. Glusen, profesorju kemične tehnologije na c. kr. veliki šoli za poljedelstvo na Dunaju in končno po laboratoriju »Združenia mostecko-dueheovskih rudarskih revirjev ima šentjanški premog 4059—4788 kalorij in 7.96—11.67% pepela in se potemtakem more vzporajati z najboljšim češkim rujavim premogom.

Cena mu je 2 K 40 h za 100 kilogramov; tedaj nižja, ko cena vsacega drugega premoga.

Naročila sprejemajo razen prodajalne pisarne šentjanške premogokopne družbe v Križevniški ulici 8, II. nadst. v niši g. Urba ca sledeče tvrdke: Fr. Babič, Do enjska c.; S. Kavčič, Prešernova ul.; Leskovic & Meden, Jurčičev trg; J. Mencinger, Sv. Petra c.; B. Sevar, Sv. Jakoba trg; Uradn. gosp. dr., Kongresni trg. — Naročila in denar za premog sprejema Lud. Kotnik, trg. v Sp. Siskl. — Za sprejem anje naročil, in za inkasiranje je opravičen g. Jos. Baraga.

Kurzi efektov in menjic. dne 3. marca 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—no- vember	92-05
Skupna 4% konv. renta, januar —julij	92-95
Skupna 4-2% papirna renta, fe- bruar—avgust	96-90
Skupna 4-2% srebrna renta, april —oktober	96-90
Avstrijska zlata renta	115-50
Avstrijska krona renta 4%	92-05
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	82-65
Ogrska zlata renta 4%	111-50
Ogrska krona renta 4%	91-80
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	81-05
Delnice avstrijsko-ogrske banke	19-36
Kreditne delnice	675-20
London vista	239-95
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-27 1/2
20 mark	23-48
20 frankov	19-—
Italijanski bankovci	94-50
Rublji	253 1/2

Meteorologično poročilo.
Višina n. morjem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiziju	Vetrov	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
3	9. zveč.	737.0	5-9	brezvetr.	jasno	
4	7. zjutr.	39-2	0-0	sl. jug.	del. obl.	0-0
	2. pop.	38.0	8.1	sr. jug.		

Srednja včerašnja temp. 6-7° norm. 1-6°.

Portrete

po fotografiji z olinato barvo slikane, na platno in tako tudi
kresljene slike, po naravi ali po fotografiji. Velikost in cena
dopsanih slik: 30 x 40 22 K; 40 x 50 26 K; 50 x 60 32 K.
Priporočam se tudi za slikanje cerkva in sprejem enega
UCENCA, ki je dobro šolo dovršil. — Ivan Greber in sin,
slikar v Sieban pri Bekstajnu pošta Maloše pri Beljaku,
Koroško.

Za šiviljo

bi se šla rada učiti v kako mesto
ali blizu mesta, nekaj že znam. Na-
slov pri upravi tega lista.

Pomožni uradnik

z lepo in hitro pisavo ter STROJEPISEC, ki
je služboval že delj časa v zavarovalni, no-
tarski in trgovski pisarni, želi premeniti se-
danjo službo. — Blagohotni dopisi pod
„Vesten“ na upravništvo „Slovenca“.

Ime:
R. Miklauc
Ljubljana

392

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Irgovina

v Št. Vidu na Dolenjskem z
vso potrebno prodajalniško opravo
na zelo ugodnem prostoru tik
župne cerkve se da event. za
več let v najem pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Natančneje pove
Ivan Končina, Gorenja Vas
pri Zatičini.

Pozor 1 diamantni prstan zastoni!

Ker sem prezel samoprodajo ponudim
za samo 5 K elegantno posebno ploščato
amer. 4 kar. zlato duble žepno uro. Ista
ima prav dobro anker kolese odlikovana
znanka „SPEZIOSA“ in je na elektr.
potih prevlečena s prstnim zlatom. Jam-
stvo za prečizjaki tek 4 leta. 1 komada 6 K,
2 komada K 9-25. Pri naročilu 6 komadov
se pri 21 popolnoma zastoni 1 dia-
mantni prstan v rlatnem 14 karat.
zlatu kot darilo. Velikost po želji. Raz-
pošilja se po povzetju, ali če se pošlje
denar naprej. Central.zastopstvo amer. ur

A. GELB, KRAKOV šte. 10, Avstrija.

Za nepovoljno blago de nazaj.

PRODAJALNA

se takoj odda v
Štepanji vasi 50 v najem.

Semenj v Zalogu pri Ljubljani

za živino in blago se bode vršil

v torek, dne 7. marca.

Objava.

Dobroznano špecerijsko trgovino Fr. Grošelj-na na Poljanski cesti 7
otvori zopet 11. marca 1911

Miro Domicelj

in se tem potem za mnogobrojni obisk sl. občinstvu najtoleje priporoča.

Glavobol in nervoznost sem izgubil odkar nosim

Bersonwerke, Dunaj VI/I

Berson

gumijeve pete!

Bersonwerke, Dunaj VI/I

Jupes Culottes (hlačno krilo)

Čisto mirno, brez vsacega vika in krika prišle so danes direktno iz Pariza v
naše mesto glasovite „Jupes Culottes“, zaradi katerih je bilo v svetovnih me-
tropolah mnogo boja. Od danes dalje je videti v izložbi mojega angleškega skladišča
več takih eksemplarov, ki mikajo z vso silo radovednega gledalca.
Poleg tega so dospele zadnje novosti velike množine poletnega oblačila:
raglani, redingota, angleških in francoskih kostumov za dame ter največja
izbira najelegantnejših in najfinejših oblek za gospode in otroke.
Priznana nizke cene! Ilustrirani cenik brezplačno!
Za mnogobrojni obisk se priporoča
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenenege
cementa, oddajam (z zarezo in brez zareze)
cementni strešnik po znižani ceni.
Cementna strešna opeka prekaša po svoji trpežnosti drugovrstne
opeke, ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.
Ivan Jelačin, Ljubljana.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Modeli 1911 splošno pri-
ljubljenih
„Kinta“ koles so došli.
Blagovolite si jih ogledati, ali
zahtevajte ilustrirani cenik!

K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Specialna trgovina s
kolesi in posamez-
nimi deli.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)
pokrivalet streh in klepar, vpeljalet strelo-
vodov ter instalater vodovodov
Ljubljana, Slomškova ulica 3 in 10
Podružnica: Stari trg 9.
Priporoča se prečistiti duhovščini za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje
streh z angleškim, francoskim in tuzemskim
škriljem z
asbest-cementnim škriljem (Eternit) patent Hatschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-ce-
mentno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska kleparska
dela v priznano solidni izvršitvi.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in poštalne prosto.

Kuharica

se išče za orožniško postajo v kočevskem okraju,
stara mora biti nad 40 let, plača 18 K na mesec,
stanovanje in hrana. — Ponudbe na upravni-
štvo „Slovenca“.

Oblastveno autorizirani in zapriseženi
Geometer Lisec
Ljubljana, Sodna ulica št. 3
prevzema vse
z zemljemerske zadeve ::
pri najhitrejši izdelavi in pri
najnižji ceni.

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Vzorci poštnine prosto.

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, delen, cefir, batist, kreton, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Književnost.

LJUBLJANSKE SLIKE.

Podoba ljubljanskega sveta pod drobno ogledalom. Spisal Jakob Alešovec (Opozarjamo na današnjo prilogo.)

»Ljudska knjižnica«, katero izdaja »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani, je, kakor znano, začela izdajati spise najboljšega slovenskega humorista Jakoba Alešovca, s čimer si je pridobila gotovo veliko zaslugo za oživiljenje naših klasikov. Dozdaj je objavila v III. delih Alešovec največji šalji roman »Kako sem se likal«, zdaj pa so zagledale beli dan njegove »Ljubljanske slike«.

Smelo lahko trdimo, da ni izlepa še nobena publikacija »Ljudske knjižnice« vzbudila toliko pozornosti kakor ta, ker so Jakoba Alešovca »Ljubljanske slike« za današnji rod res nekaj docela neznanega in nenavadnega. Prvič je humor Jakoba Alešovca tak, da ga v slovenskem slovstvu ni dozdaj še nobeden dosegel; tako veselo in pristrčno se ne boš pri nobeni knjigi nasmejal kakor pri njegovih, zakaj Alešovecva šaljivost in zbadljivost je domača, neprisiljena, lako umljiva in pride res iz srca ter do srca seže, zato si je kaj bolj pripravnega tako za iobraženega človeka kakor za ljudstvo težko misliti. »Ljubljanske slike« se pa ne odliku-

jejo samo po humorju, marveč je vmes posejanega obilo zrna zlatih naukov, ki jih bo ljudstvo z največjim pridom bralo. Alešovec opisuje ljubljanske ljudi onega časa, v katerem je živel. Vpletel je v popis toliko poučnega v fini šalji obliki, da imajo te slike svojo trajno vrednost. Tako na primer ne more nobeden zastuditi ljudem pijanstva, kakor je to storil Alešovec v svojih slikah.

Menda se prav nič ne motimo, če rečemo, da se bodo »Ljubljanske slike« Alešovecve v novi obliki, ki jim jo je dala »Katoliška Bukvarna« s svojo izdajo, udomačile ne samo v Ljubljani, ampak po celi Sloveniji, da vzbude nekaj dobre volje v naših resnih časih in da se našemu ljudstvu priljubijo naši stari pisatelji, ki so znali res mikavno, živo in domače pisati. Obenem pa bi bilo priporočati, da se naši ljudje bolj zanimajo za »Ljudsko knjižnico« sploh, ki izdaja take dobre spise, ki imajo vsi veliko vrednost in pomen in ki se bo še dolgo, dolgo bral med našim narodom. Cena »Ljubljanskim slikam« znaša 1 K 80 vin. za broširan in 2 K 60 vin. za vezan izvod.

Glasba.

Za praznik sv. Jožefa priporočamo cerkvenim pevskim zborom: Pogajnik Ivan, Misa in hon. S. Josephi,

za četverglasni mešani zbor in orgle. Partitura 1 K 60 vin, glasovi po 40 v. Ta maša je bila, ko je izšla, od priznanega kritika prav laskavo ocenjena in priporočena vsem našim cerkvenim zborom. Ker je zložena v čast sv. Jožefu in bomo praznik tega svetnika kmalu obhajali, priporočamo še posebej to lepo, prav lahko in vseskozi dostojno skladbo. — Dr. Anton Chlondovski, Sancte Joseph Invocatio za soli, mešani zbor in orgle. Partitura 60 vin., glasovi po 10 vin. Zelo lep vložek po recitiranem ofertoriju, ne samo za praznik sv. Jožefa, ampak tudi za praznik drugih svetnikov in svetnic, če se namesto sancte Joseph podloži ime svetnika ali svetnice, katerega god se obhaja. — V tem slučaju naj se pri svetnicah popravi stavek »protector noster« na »protectrix nostra«. — Obe skladbi je dobiti v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Cerkvenim in pevskim zborom priporočamo za postni in velikonočni čas sledeče skladbe:

Foerster Anton: Lamentacije in očitania, za mešani zbor; part. 70 v.

Sattner P. Hugolin: Osem postnih pesmi, za mešani zbor, orgle in soli. Part. 1 K 50 v, glas po 38 v.

Kimovec Franc: Rihar renatus, za mešani zbor in orgle. V tej zbirki se med drugimi nahaja tudi več postnih in velikonočnih napevov, dalje križev

pot (star harmoniziran napev), pri nas najbolj v rabi. Part. 3 K, glasovi po 40 vin.

Laharnar Ivan: Velikonočne pesmi, za mešani zbor. Part. 1 K 30 v.

Ocvirk Ivan: Šestero velikonočnih pesmi, za mešani zbor. Part. 1 K. Glas po 15 v.

Foerster Anton: 12 pange lingua, za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 v, glasovi po 50 v.

Sicherl Josip: Velikonočne pesmi (Riharjevi in drugi napevi), za mešani deloma moški zbor. Part. 1 K.

Kimovec - Premrl: Introitus et Communiones, za največje in večje praznike celega leta, po vatikanski novi izdaji harmoniziran koral. Part. 2 K, glasovi po 1 K.

Sattner P. Hugolin: Te Deum, za mešani zbor in orgle (novo). Part. 1 K 60 v, glasovi po 10 v.

Foerster Anton: Te Deum, za mešani zbor ali za en glas z orglami (po motivih Haydnove zahvalnice). Part. 50 v.

Dalje priporočamo večjo izbiro skladb, kakor: ofertorijev, Te Deum, regina coeli, gradualij, asperges me, vidi aquam itd., eno- ali večglasno za orgle ali orkester, raznih najboljših skladateljev, kakor so: Goller, Witt, Griesbacher, Filke, Gruber, Koenen, Haller, Mitterer, Stehle, Menerer, Brosig, Schöpf itd.

NESTLÉ-jeva

Priznana redilno sredstvo

Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu. Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in blunaje črevesni katar. Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLÉ Dunaj I. Biberstrasse 11.

Proti katarom

sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je 38 12 II.

MATTONIJEV
GIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

katera se z vseh strani rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilne kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvili in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11462-49

Najvažnejše je, da se kupi perje in puh popolnoma čisto in brez vsega duha. Tako perje in puh se dobi pri znani trdkli

ANTON ŠARC

Ljubljana, Selenburgova ulica 5 na vogalu Knaflcove ulice (nasproti glavne pošte) po sledečih cenah:

Perje 1/2 kg po K 1.05	Puh siv 1/2 kg po K 0.25
" " " " " 0.90	" " " " " 0.25
" " " " " 0.85	" " " " " 0.25
" " " " " 0.80	" " " " " 0.25
" " " " " 0.75	" " " " " 0.25
" " " " " 0.70	" " " " " 0.25
" " " " " 0.65	" " " " " 0.25
" " " " " 0.60	" " " " " 0.25
" " " " " 0.55	" " " " " 0.25
" " " " " 0.50	" " " " " 0.25

Pošilja se poštne prosto s povzetjem.

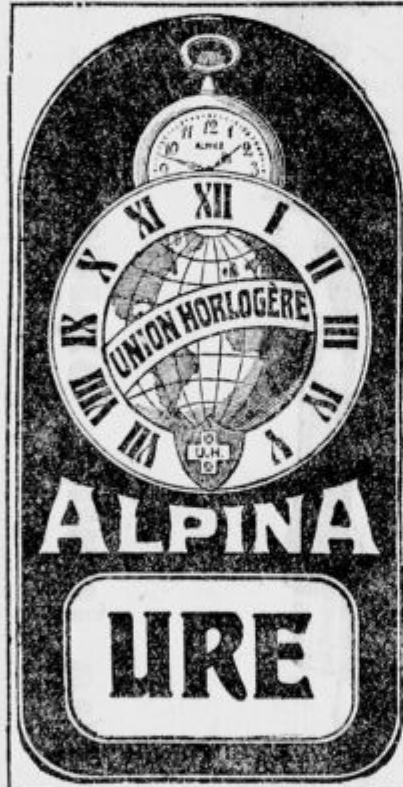
Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik na katerikoli način narejenih dolgov moje žene Ane Jagodič, rojene Harisch.

V Ljubljani, dne 2. marca 1911.

J. Jagodič,

trg. potnik, Privez 5.

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna turška.

Franc Čuden, urar
Ljubljana, Prešernova ulica 1
samo nasproti Franciskanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »Union« v Genovi in Bielu
on torej lahko po originalno tovarniških cenah
garantirano zanesljivo, v vseh legah in temperaturah po
njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno
znane

Alpina ure

z matematično preciznim — v zlatu, tulu, srebru,
nikeljnu in jeklu

prodaja.

637 1

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo. — Ceniki
zastoj in poštnine prosti.

Ljubljana

Kongresni trg 7

M. DRENIK

Največja zaloga ženskih ročnih del

in pripadajoče potrebščine.

Vezenje na roko. - Tamburiranje.

Montiranje. - Plisiranje. - Predtiskarija.

Bogata zaloga telovadske obleke.

Naročila se izvršujejo točno in vestno.

Modni kamgarn kakor tudi drugo blago za moške obleke

najdete v največji izbiri pri

R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Stritarjeva (Spitalska) ulica št. 5.

V prvem nadstropju poseben oddelek za tovarniško skladišče sukna. — 591 — Pošiljajo se tudi vzorci na ogled.

: Naročite „Slovenca“.

V vsaki hiši lahko izostanejo velike neprijetnosti pralnega dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim praškom ki popolnoma izloči vso nesnago.

Pralni prašek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponaredbo dognati.

Ako kupite izdelek trdke, katere Vam za pristnost jamči, tedaj bodele gotovo prejele zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni praški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek je vsekakor

Schichtov

pralni ekstrakt „Ženska hvala“.

Redka prilžnost.

Pogorela tovarna mi je poverila rešeno blago, mnogo tisoč kosov krasnih, težkih

flanelnih odelj

v najnovejših, krasnih vzorcih, ki imajo neznatne, komaj vidne madeže od vode. Te odelje so primerne za vsako boljše gospodinjstvo, za odevanje oseb in postelj, so zelo tople, mehke in trpežne, 190 cm dolge in 135 cm široke. Pošiljam po povzetju, 3 kosi krasnih, težkih flanelnih odelj za 9 K v vseh modnih barvah in vzorcih. 4 gospodinjstvo odelje za 10 K. Vsaki bode naročil, bode zadovoljen.

Oton Bekera, Nachod (Češko), c. kr. imenčni nadpaznik v pokoju. 638

Preklic.

68

Jaz podpisani Ivan Košiček, posestnik v Žemerku 29, obzajem, da sem dne 6. februarja 1911 z bosedami „proklete barabe“ žali odbor bralnega društva v Žemerku ter se le temu zahvaljujem, da je odstopil od kazenske ovadbe

Ivan Košiček.

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

vožnja s Cunard Line

H 643 62 Bliznji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia 15. marca, Carpathia 25. marca Ultonia 11. aprila 1911.

iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 11./3., 8./4., 29./4., 20./5., 10./6., 8./7., 1911. Maurereta, 25./3., 22./4., 13./5., 3./6., 24./6., 22./7. 1911.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180.— za odraslo osebo všteti davek in K 100.— za otroka pod deset let všteti davek.

Kmetovalci, živinorejci!

Kužna bolezen na gobcu in parkljih je povzročila v mnogih krajih države veterinarne odredbe, ki so promet z živino občutljivo omejile in se je vsled teh odredb prepovedalo tudi mnogo sejmov.

Te okoliščine so lastnikom živine otežkočile prodajo in jo ponekod celo onemogočile.

Posebno težko je dobiti stojno živino (živino za pisanje in krave molznice) tako, da se je bati, da mnogi posestniki, ki rabijo tako živino, je ne bodo mogli dobiti pravočasno zadostno število.

Zato je potrebno, da se vsem prizadetim krogom razglašajo in naznani, kdo in koliko ima take stojne živine na prodaj, in kdo in koliko jo namerava kupiti.

Centrala za prodajo živine, ki je poklicana čuvati koristi kmetijstva, je prevzela nalogo potoma razglaševanja ponudb in povpraševanj nakup stojne živine kolikor mogoče pospeševati.

Zaradi tega se vabijo vsi kmetovalci in živinorejci, ki nameravajo tako živino bodisi kupiti, bodisi prodati, da naznanijo v pismu ali dopisnici Centrali za vnovčevanje živine, Dunaj (Zentrale für Viehverwertung, Wien VIII., Lammgasse 4) sledeče:

1. Ime in natančni naslov.
 2. Če želijo živino kupiti ali prodati.
 3. Število živine, ki je na prodaj, oz. ki jo nameravajo kupiti.
 4. Starost in pasmo živine.
- Prijave lahko pošljejo posamezni posestniki vsak zase, ali pa jih vpošljejo kmetijska društva, živinorejske zadruge ali zadrugne zveze za vse svoje člane skupno.

Take prijave se bodo zbirale, sestavljale in kolikor mogoče hitro razglaševale. V prvi vrsti se bodo vršile te objave v posebnih lastnih zaznamkih, ki se bodo razposlali vsem kmetijskim deželnim, okrajnim in krajevnim društvom in zadrugam, kakor tudi vsem c. kr. okrajnim glavarstvom, kjer bodo razpoložene vsem interesantom na vpogled.

Pri okrajnih glavarstvih bodo dobili te zaznamke zlasti veterinarni organi. Po možnosti pa se bodo razglaševali ti zaznamki tudi v kmetijskih strokovnih listih in pa v drugih časopisih, ki so med kmečkim ljudstvom bolj razširjeni.

Kmetovalci so naprošeni, da vpošljejo prav mnogo prijav!

Ako se oglasi v kakem kraju primerno število kmetovalcev, ki imajo živino na prodaj, bi se lahko, oziraje se na veterinarne odnose, poskrbelo za to, da se prižene skupaj v svrhu prodaje naenkrat vsa živina iz dotičnega okoliša.

Odpošiljatev živine je seveda odvisna od krajevnih veterinarne odnose in je podvržena določbam deželnih oblastí.

Za pojasnila in posredovanje v teh zadevah naj se obračajo kupci in prodajalci naravnost na »Centralo za vnovčevanje živine na Dunaju, (Zentrale für Viehverwertung, Wien VIII., Lammgasse 4).

Centrala za vnovčevanje živine.

Hiša na Bledu

z vrtom, z 10 sobami in 3 kuhinjami, 2 kletima in 2 shrambama se proda ali se da v najem. V pritličju so 3 sobe, kuhinja, shramba in 2 kleti; v I. nadstr. 3 sobe, kuhinja in shramba, štiri sobe se pa lahko posamezno oddajo. Na zahtevanje se pošlje cenilni načrt. **ANTON SLIVNIK, Rečica št. 54. p. Bled.** 548 5

Tehnični učni zavod
za stroj., obr., in elektroteh., kurjavo in zračbo, železobet. Vstop: jan., april, juli, okt., Ravnat.: profesor Graf in inženir Lehmar. 506

: Pristno brnsko blago :

za pomladansko in poletno sezono 1911.

Kupon 1 kupon 7 kron
3-10 metr. doig, 1 kupon 10 kron
za kompletno 1 kupon 12 kron
moško ob.eko 1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
suknjo, hlače, telovnik zadostno, stane le 1 kupon 20 kron

Kupon za črno saonsko obleko o. k. 20, kakor tudi blago za površnice, turistovske obleke, svileni kamjarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot reče na in solidna, obrobena 467 (40)

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu

Vzorci zastoj in franko.
Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdi Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebni mogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izlra povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrajneje, natančno po vzorcu.

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica na Dunaju: III. Am Heumarkt št. 21.

Patentni vročeparni lokomobili
z brezventilnim preciznim upravljenjem.

Originalno strojedelstvo Wolf 10-800 k. s.
obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom, za industrijo in poljedelstvo.

3329 26

Dosedaj izdelanih na 720.000 k. s.

365 (35)

Svoj izdelek ostro žgane

strojne, zidne in zarezane strešne OPEKE

prve vrste
priporoča J. Knez v Ljubljani.

Sprejme tudi zastopnike za razprodaajo zarezanih strešnikov.

J. KRAJEC nasl. v Rudolfovem

tiskarna, knjigoveznica, knjigarna in prodajalna

najtoplejše priporoča svoje podjetje naklonjenosti prečastite duhovščine in slavnega občinstva, posebno na Dolenjskem.

Tiskarna

je opremljena moderno ter izvršuje točno, lično in cenó vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela od navadnega enobarvnega do finega večbarvnega tiska, kakor: literarna dela, brošure, šolska in društvena poročila, cerkvene, šolske, občinske, posojilnične, užitninske in vsakovrstne druge tiskovine itd. — Vse te tiskovine ima tiskarna tudi vedno v zalogi.

Knjigoveznica

je prav dobro urejena ter zmožna tekrovati z velikimi knjigoveznicami. Sprejema v vezavo vsakovrstne knjige, molitvenike, zapisnike itd. ter rabi v to le najboljše blago. Odlikuje se njeno delo po izredni ličnosti, solidnosti in trpežnosti, kar dokazuje več zelo laskavih pohvalnih pisem. Šolske knjižnice, izobraževalna društva in sploh naročila v večji množini dobijo primeren popust. — Tudi galanterijska dela se izvršujejo v popolno zadovoljnost.

Knjigarna

ima veliko lastno zalogo knjig kakor tudi veliko izbiro leposlovnih, poučnih in zabavnih knjig ter molitvenikov. —

Zaloga šolskih knjig. — Iz lastne zaloge se posebno priporočajo:

Spisi Krištofa Šmida. Najbolj priporočljivo berilo za mladino. Do sedaj je izšlo 15 zvezkov. Nadaljni novi zvezki so v tisku.
Narodna biblioteka. Posebno priporočljiva za društvene knjižnice. Do sedaj je izšlo 60 zvezkov po 30 vin. Na splošno zahtevanje se bode Narodna biblioteka nadaljevala v kratkem; na razpolago je obilno krasnih rokopisov.

Tisoč in ena noč; pravljice iz jutrovi dežel; obsega 51 snopičev po 40 vin.

Pas sv. Jožefa, lično vezan K 1'40. — **Šmarnice,** premišljevanje o Srcu Marije, napisal + P. Ladislav Hrovat, vezana knjižica K 1'80. — **Mati Božja Bistriška,** kratek popis bistrške božje poti, spisal + P. Lad. Hrovat, cena samo 20 vin.

Pri večjem naročilu lastnih knjig primeren popust.

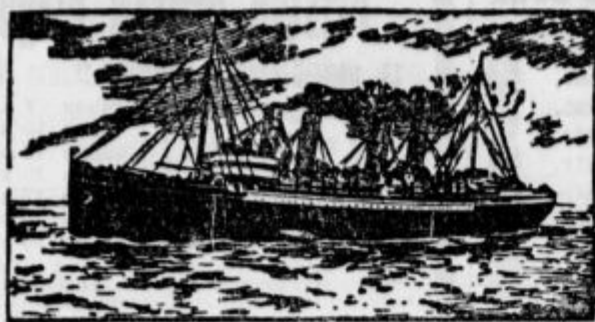
Prodajalna

z vsakovrstnim papirjem, pisarniškimi in šolskimi potrebščinami ter z najrazličnejšimi predmeti kot primerna darila ob vsaki priliki, izpopolni

J. Krajec nasl. v Novem mestu

do celega tako, da je zmožno vse svoje p. n. odjemalce v vsakem oziru popolnoma zadovoljiti.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristanoblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna

za

: Ameriko :

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Delniška glavica:
60 milijonov kron
Rezervni in var-
nostni sklad:
16 milijonov kron

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:

Brnu,
Budjevicah,
Iglavi,
Krakovu,
Lvovu,
Moravski Ostravi,
Olomucu,
Pardubicah,
Plzinju,
Prostějovu,
Taboru,
na Dunaju,
L. Herrengasse 12**PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKE BANKE
OBRTNA BANKA**Bančni prostori: **v TRSTU** Menjalnica:
Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29izvršuje vse bančne posle
obrestu e vloge na vložne knjižice po 4 %
na tekočem računu po dogovoru.Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbe in carin-
ske kredite. Daje promese za vsa zrebanja. Zavaruje srečke proti
kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.**Sprejema borzna naročila**ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredujočih
industrijskih podjetjih.

Brzjavni naslov: Živnostenska Trst.

Podjetje betonskih stavb!

2420

BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, po-
stamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometrov, korit in
vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz
mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopstvo svodov patent „Thru“

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato
zalogo hišne opreme :za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce,
žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : ::Naročila se točno izvršujejo. : :
Cenik s podobami zastoj in franko.

48

Najcenejša zaloga. : :
Cene brez konkurence.**Tovarna pohištva J. J. Naglas**

Ljubljana

Turški trg št. 7

Ljubljana

Največja zaloga pohištvaza spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Pre-
proge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otro-
ški vozički itd.Ustanovljena
1847.

Najnižje cene.

3304

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena
1847.Največja in
najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov**Avg. Drelse v Ljubljani**

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in pečipreproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjski, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupnišcem
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago**Tovarna za stroje Andritz akc. dr.
Andritz pri Gradcu (Štajersko).**

2657

gradi kot specialitete

52

parne stroje, vodne turbine, sesalke, škipce in trans-
misije najmodernejše vrste in najsolidnejše izpeljave.

Livarna za železne, jeklene in kovinske predmete po lastnih ali vposlanih modelih.

Ponudbe vsak čas radevolje in brezplačno.

Zastopnik: J. Mikula, inžen., Cigaletova ulica 7, Ljubljana.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstne**umetnega steklarstva in slikanja na steklo**za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
dernejšem slogu in po najnižjih cenah.Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd.

3314

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
odjemalcem v ogled.**Ivan Jax in sin**

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenzrad.**Šivalni stroji**izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu
Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno**: Adlerjevi :
pisalni stroji.**

Ceniki zastoj in franko

C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“

3464 (1)

LJUBLJANA

ALFONZ BREZNIK

Kongresni trg št. 13

Največja, najstara in edina domača tovarna in
izposojevalnica klavirjev in harmonijev.
Velikanska zaloga vsega glasb. orodja, kakor:
violin, ceter, kitar, tamburic, harmonik, kla-
rinet itd., najbolj. strun (tudi Weicheld) ter mu-
zantij. Prodaja na čudovito majhne oroke tudi brez
zadajca, tako, da je vsakomur oana prilika, izogniti
se vsiljivemu »pofelnju« ter si na najugodn. način od-
plačevanja nabavi instrument prve vrste. Dvorna
firma klavirjev Czapska, Hörl & Heitzmann, Stei-
hammer in Rösl. ter Hörigeli in Mausberg (ameri-
kani) so svoje zastopstvo za našo školo meni poverile
in imam le jaz izključno edini te znamenite instrumente
v največji zalogi in izbiri. 10letno pisarno jamstvo.
Popravila in ugaševanja klavirjev in vseh
glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji se
najugodnejše jemljejo v zameno. Najnižja
izposojevalnina.**Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko**z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Lapland“, „Finland“,
„Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Sam-
land“, „Gothland“, „Marquette“, „Menominee“,
„Maniton“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
Yorkom, so: snaznost, izborna hrana, vljudna
postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske 1ce odslej št. 26, od južnega
kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tiskarju“ 188 (52-1)